

บทที่ 2 การปกครอง

หัวเรื่อง

1. โครงสร้างการปกครอง
  - 1.1 สาระสำคัญในรัฐธรรมนูญ
  - 1.2 สิทธิขั้นพื้นฐาน
  - 1.3 ฝ่ายนิติบัญญัติ
  - 1.4 ฝ่ายบริหาร
  - 1.5 ฝ่ายตุลาการ
2. รัฐและอาณาเขตสหภาพต่าง ๆ

สาระสำคัญ

1. พัฒนาการระบอบประชาธิปไตยในอินเดีย
2. อำนาจอิมพีเดียทั้ง 3 คือ นิติบัญญัติ บริหาร และตุลาการ เป็นอิสระ ไม่ก้าวร้าวซึ่งกัน และกัน
3. อินเดียเป็นประเทศที่ใหญ่ที่สุดในโลกที่ปกครองระบอบประชาธิปไตย และเข้มแข็งที่สุดประเทศหนึ่ง

วัตถุประสงค์

เพื่อให้นักศึกษาทราบเรื่องต่อไปนี้

- 1) ลักษณะการปกครองของอินเดียแบบรัฐสภา
- 2) รัฐ 25 รัฐ ปกครองด้วยระบอบรัฐสภาคือสภาสูงและสภาต่ำ
- 3) อาณาเขตสหภาพปกครองโดยประธานาธิบดี

โครงสร้างทางการปกครอง

อินเดียเป็นประเทศที่ใหญ่ที่สุดในโลกที่ปกครองด้วยระบอบประชาธิปไตยแบบรัฐสภา ซึ่งมีรูปแบบคล้ายคลึงกับการปกครองในประเทศอังกฤษอย่างมาก รัฐธรรมนูญอินเดีย ปี 1950 กำหนดไว้ว่า "อินเดียเป็นประเทศประชาธิปไตยและเป็นสหภาพ" ปัจจุบันเรียกว่าสาธารณรัฐอินเดีย (Federal Republic of India) ประกอบไปด้วยรัฐต่าง ๆ 25 รัฐ กับอีก 7 อาณาเขตสหภาพ¹

รัฐต่าง ๆ 25 รัฐ ได้แก่

1. อันธราประเทศ	(Andhra Pradesh)
2. อัสสัม	(Assam)
3. พินหาร	(Bihar)
4. กุชราต	(Gujarat)
5. हरियाणा	(Haryana)
6. หิมาจัลประเทศ	(Himachal Pradesh)
7. จัมมูและแคชเมียร์	(Jammu and Kashmir)
8. การ์นาटक	(Karnataka)
9. เกราลา	(Kerala)
10. มหาราษฏร์	(Maharashtra)
11. มध्यประเทศ	(Madhya Pradesh)
12. มณีปุร์	(Manipur)
13. เมฆลยา	(Mdghalaya)
14. นาคาแลนด์	(Nagaland)
15. โอริสสา	(Orissa)
16. ปัญจาบ	(Punjab)

---

¹ India 1982, p.15

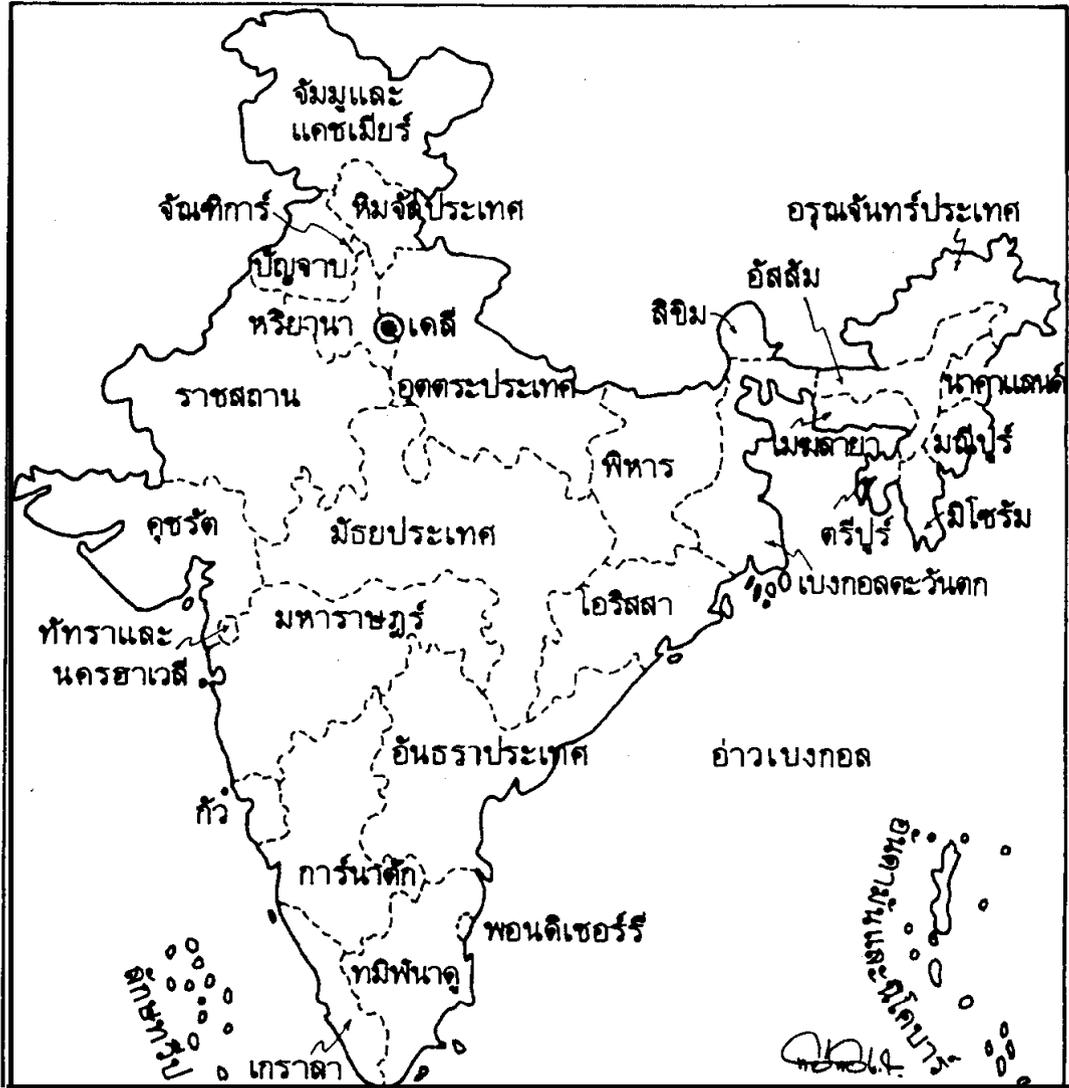
17. ราชสถาน	(Rajasthan)
18. สิกขิม	(Sikkim)
19. ทมิฬนาฑู	(Tamil Nadu)
20. ทรีปุระ	(Tripur)
21. อุตตระประเทศ	(Uttar Pradesh)
22. เบงกอลตะวันตก	(West Bengal)
23. มิโซรัม	(Mizoram)
24. อรุณาจัลประเทศ	(Arunachal Pradesh)
25. กัว	(Goa)

อาณาเขตสหภาพ 7 เขต*

1. อันดามันและนิโคบาร์
2. จันทิการ์
3. ทัทธาและนครสาเวลี
4. เคลี
5. ทะมานและคุย
6. ลักษทวีป
7. พอนดิเชอร์รี

---

*อาณาเขตสหภาพคือดินแดนที่ปกครองโดยรัฐบาลกลาง โดยปกติขึ้นต่อประธานาธิบดี หรือผู้ที่ประธานาธิบดีตั้ง ไปปกครองดูแลแทน หรือประธานาธิบดีอาจมอบให้รัฐใดรัฐหนึ่งที่อยู่ใกล้เคียงอาณาเขตสหภาพนั้น ๆ ปกครองดูแลแทน โดยทั่วไปอาณาเขตสหภาพจะมีพลเมืองน้อยกว่า 1 ล้านคน ยกเว้นนิวเคลี

แผนที่แสดงรัฐและอาณาเขตสหภาพของอินเดีย

สาระสำคัญในรัฐธรรมนูญ

เมื่อบัดนี้ เยาว์ลาล เนห์รู ได้รับเลือกให้เป็นผู้นำอินเดียหลังได้รับเอกราช ปี 1947 ก็ได้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการร่างรัฐธรรมนูญแห่งชาติอินเดียขึ้น โดยตั้งให้ ดร.บี. อาร์. แอมเบดการ์ (B.R. Ambedkar) เป็นประธานกรรมการร่าง และคณะกรรมการอีก 7 คน รวมเป็น 8 คน ดร.แอมเบดการ์ และคณะได้ใช้เวลาร่าง 8 เดือน จึงร่างสำเร็จ ซึ่งมีทั้งหมด 395 มาตรา มีภาคผนวก 8 ภาค มีรายละเอียดต่าง ๆ มากมาย พิมพ์เป็นเล่มได้ 254 หน้า นับว่าเป็นรัฐธรรมนูญฉบับที่ใหญ่ที่สุดในโลก จากนั้นร่างรัฐธรรมนูญก็ถูกนำเข้าพิจารณาในสภา สภาใช้เวลา 2 ปี 11 เดือน 9 วัน จึงผ่านร่างนั้นเป็นรัฐธรรมนูญปกครองประเทศ ซึ่งมีลักษณะเด่น ๆ พอสรุปได้ดังนี้

สิทธิขั้นพื้นฐาน

รัฐธรรมนูญรับรองสิทธิขั้นพื้นฐานสำหรับพลเมืองทุกคน โดยไม่คำนึงถึงความแตกต่างกันด้านเชื้อชาติ ศาสนา ลัทธิหรือเพศ รัฐธรรมนูญรับรองเสรีภาพในการพูด การแสดงออก และความเชื่อ การชุมนุม และการรวมตัวกัน การย้ายถิ่นฐาน การแสวงหาทรัพย์สินสมบัติและเลือกการทำงานหรืออาชีพ สิทธิขั้นพื้นฐานต่าง ๆ นี้ มีผลบังคับในศาล และเพื่อให้เป็นไปตามพันธะที่รับรองค่านิยมต่าง ๆ ในทางโลก อินเดียจึงไม่มีศาสนาประจำชาติ

เรื่องสิทธิของพลเมือง รัฐธรรมนูญอินเดียจำแนกไว้ 6 ประการ คือ

1. สิทธิเสมอภาค มีบทบัญญัติมิให้สิทธิพิเศษหรือรอนสิทธิของพลเมืองผู้ใด เพราะเหตุแห่งชั้นวรรณะ, เชื้อชาติ, ศาสนา, หรือเพศ พลเมืองทุกคนมีสิทธิและโอกาสเท่าเทียมกันในการที่จะทำงานหรือรับแต่งตั้งให้มีตำแหน่งหน้าที่อย่างหนึ่งอย่างใด ข้อยกเว้นพิเศษมีอยู่ว่าการรับตำแหน่งหน้าที่ในราชการแต่ละรัฐนั้น แต่ละรัฐอาจออกกฎหมายให้สิทธิแก่พลเมืองแห่งรัฐของตน เป็นพิเศษที่มาจากรัฐอื่นได้ การถือชั้นวรรณะ เป็นเรื่องห้ามเด็ดขาดในรัฐธรรมนูญ แต่ก็ไม่สามารถจะทำได้ในทางปฏิบัติ

รัฐธรรมนูญอินเดียห้ามการมีชัยบรรดาศักดิ์ นอกจากทางการทหารและปริญญาวิชาการ ชาวอินเดียถูกห้ามมิให้รับยศบรรดาศักดิ์จากต่างประเทศ แม้ชนชาวต่างประเทศที่ทำงานอยู่

ในรัฐบาลอินเดียนั้น ถ้าจะรับยศบรรดาศักดิ์จากต่างประเทศ ก็ต้องได้รับอนุมัติจากประธานาธิบดีของอินเดียนก่อน

2. สิทธิเสรีภาพ มีบทบัญญัติอย่างกว้างขวางเช่นเดียวกับรัฐธรรมนูญแห่งประเทศทั้งหลาย เช่น ให้เสรีภาพในการพูด, การแสดงความคิดเห็น, การประชุมโดยสงบและไม่มีอาวุธ การตั้งสมาคมหรือสหพันธ์, การเดินทางไปมาทั่วประเทศอินเดียน, สิทธิในทรัพย์สินสมบัติ, การประกอบอาชีพและธุรกิจทั้งหลาย แต่ก็ให้อำนาจแก่รัฐสภาของรัฐแต่ละรัฐที่จะออกกฎหมายจำกัดสิทธิเสรีภาพนี้ เพื่อความปลอดภัยของรัฐ และเพื่อที่ลัทธิคอมมิวนิสต์ของประชาชน รัฐธรรมนูญอินเดียนห้ามบังคับจำเลยให้ให้การเป็นประจักษ์ต่อตนเอง, การจับกุมผู้หนึ่งผู้ใด ต้องแจ้งข้อหาให้ผู้ถูกจับกุมทราบโดยเร็วที่สุดที่จะทำได้ ห้ามตัดรอนสิทธิของผู้ถูกจับในการที่จะปรึกษาหรือมีทนายช่วยคดีของตน ต้องนำตัวผู้ถูกจับกุมขึ้นสู่ศาลภายในเวลา 24 ชั่วโมง แต่ไม่นับเวลาเดินทาง โดยเหตุที่ประเทศอินเดียนกว้างขวางมาก เวลาเดินทางก็ต้องเป็นเวลามาก ตามปรกติมากกว่า 24 ชั่วโมงเสมอ บทบัญญัติเรื่องการจับกุมคุมขังนี้ ถือเป็นบทบัญญัติที่แข็งแกร่งมากในรัฐธรรมนูญ แต่อินเดียนก็มีกฎหมายฉบับหนึ่ง ซึ่งเรียกชื่อว่า Preventive Detention Act ให้อำนาจรัฐบาลที่จะจับกุมผู้ต้องสงสัยว่าจะก่อความไม่สงบในบ้านเมืองมาคุมขังไว้ เพื่อความปลอดภัยแก่รัฐได้ กฎหมายชนิดที่อินเดียนมีอยู่นี้ หายากในประเทศอื่น และรัฐธรรมนูญก็รับรู้กฎหมายฉบับนี้ด้วย ถึงกับมีบทบัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญว่า ถ้าเป็นการจับกุมตามกฎหมายฉบับนี้ ก็ขังไว้ได้ถึง 12 เดือน (คือ 1 ปีเต็ม)

กฎหมายพิเศษฉบับนี้ ออกประกาศใช้เมื่อวันที่ 25 กุมภาพันธ์ ค.ศ. 1950 และแก้ไขต่อมาอีกหลายครั้ง เป็นกฎหมายให้อำนาจรัฐบาลที่จับคนมาขัง ในเมื่อเห็นความจำเป็นที่จะต้องป้องกันมิให้บุคคลผู้นั้นกระทำความผิดอย่างหนึ่งอย่างใด ที่จะเป็ผลร้ายแก่การป้องกันประเทศอินเดียน แก่การรักษาพันธไมตรีนานาชาติ แก่ความปลอดภัยของอินเดียน แก่ความปลอดภัยของรัฐในอินเดียนแต่ละรัฐ แก่การรักษาความเป็นระเบียบเรียบร้อยของมหาชน แก่การจัดหาและบริกาการสิ่งสำคัญสำหรับหมู่ชน เป็นบทบัญญัติที่กว้างเหลือเกิน ทำให้จับกุมได้ง่ายที่สุด ยิ่งเป็นคนต่างประเทศด้วยแล้ว ยิ่งมีบทบัญญัติที่กว้างขึ้นอีก คือเพียงแต่เห็นว่าเป็นบุคคลที่ไม่ต้องการให้อยู่ในประเทศอินเดียนต่อไปเท่านั้น ก็ให้จับมาขังได้ เพื่อกำเนนการเนรเทศ แต่ก็มีคณะกรรมการพิจารณา คือเมื่อรัฐบาลจับคนมาขังแล้ว ต้องเสนอเรื่องไปให้กรรมการพิจารณาภายในเวลา 1 เดือน

นับแต่วันที่จับขัง ถ้าคณะกรรมการพิจารณาเห็นว่า ไม่มีเหตุผลสมควรที่จะจับขังก็ต้องปล่อยตัวไป ถ้าคณะกรรมการพิจารณาเห็นว่า มีเหตุผลสมควรที่จะจับไว้ได้ถึง 12 เดือน ขังเพื่อป้องกันการกระทำ ความผิด

3. สิทธิที่จะไม่ต้องถูกบังคับแรงงาน มีบทบัญญัติห้ามเกณฑ์แรงงาน แต่ก็มีข้อยกเว้นไว้ว่า รัฐอาจตั้งบริการบังคับเพื่อสาธารณประโยชน์ได้ แต่ต้องไม่เลือกบุคคลโดยเห็นแก่ชั้นวรรณะ

4. สิทธิในการถือศาสนา รัฐธรรมนูญของเราให้เสรีภาพในการถือศาสนา และปฏิบัติศาสนกิจ ทำที่ไม่ขัดกับความสงบเรียบร้อยและศีลธรรมอันดี อินเดียมียกเว้นสิทธิเหมือนของเรา แต่เพิ่มเรื่องสาธารณสุขขึ้นอีกเรื่องหนึ่ง คือ เสรีภาพในการถือศาสนาของอินเดียนั้น นอกจากจะต้องไม่ขัดกับความสงบเรียบร้อยและศีลธรรมอันดีของประชาชนแล้ว ยังต้องไม่ขัดกับการสาธารณสุขอีกด้วย ที่ต้องมีบทบัญญัติเช่นนี้ ก็เพราะลัทธิบางประการในศาสนาบางศาสนาที่มีอยู่ในอินเดียมองอาจเป็นผลร้ายแก่การสาธารณสุขของพลเมืองทั่วไป บทบัญญัติในรัฐธรรมนูญจึงต้องสนใจบังคับว่าการถือและปฏิบัติในลัทธิศาสนาต้องไม่ขัดกับการสาธารณสุขด้วย แต่บทบัญญัติในรัฐธรรมนูญ เช่นนี้ ก็ดูเหมือนไม่มีผลบังคับอย่างใด การเอาศพคนตายลงไปจุ่มน้ำในแม่น้ำคงคา ไม่ว่าจะตายด้วยโรคอะไร และคนทั้งหลายก็ดื่มน้ำและอาบน้ำแม่น้ำคงคาอยู่ใกล้ ๆ ที่จุ่มศพนั้น ซึ่งมองเห็นชัดว่า ขัดกับสาธารณสุขอย่างร้ายแรง แต่ก็ไม่มีใครสามารถเลิกร้างลัทธิอันนี้ได้

ทั้ง ๆ ที่มีหลักการให้สิทธิในการถือศาสนา รัฐธรรมนูญอินเดียมียกเว้นสิทธิศาสนา ในสถานศึกษาของรัฐบาล กล่าวคือในโรงเรียน วิทยาลัย หรือมหาวิทยาลัย อันเป็นของรัฐบาลนั้น ห้ามสอนลัทธิศาสนา ไม่ว่าจะศาสนาใด ๆ เรื่องนี้เป็นความจำเป็น เพราะอินเดียมียกเว้นหลายลัทธิศาสนา ไม่ว่าจะศาสนาใด ๆ เรื่องนี้เป็นความจำเป็น เพราะอินเดียมียกเว้นหลายลัทธิศาสนา อันเป็นเหตุแห่งการวิวาทและจราจลอยู่เสมอ อินเดียมไม่สามารถจะปล่อยให้สอนลัทธิศาสนากันในสถานศึกษาของรัฐบาลได้ นอกจากนั้นรัฐธรรมนูญยังห้ามมิให้เอางบประมาณแผ่นดินมาใช้ในการบำรุงศาสนา

5. สิทธิในวัฒนธรรมและการศึกษา ให้สิทธิแก่ประชาชนที่จะรักษาภาษาหนังสือและวัฒนธรรมของตนไว้ได้ คือ ในอินเดียมียกเว้นหนังสือและภาษามากมายหลายชนิด รัฐธรรมนูญให้สิทธิที่จะรักษาไว้ และให้ประชาชนเจ้าของภาษาหนังสือนั้น มีสิทธิที่จะศึกษาภาษาและหนังสือของตนได้

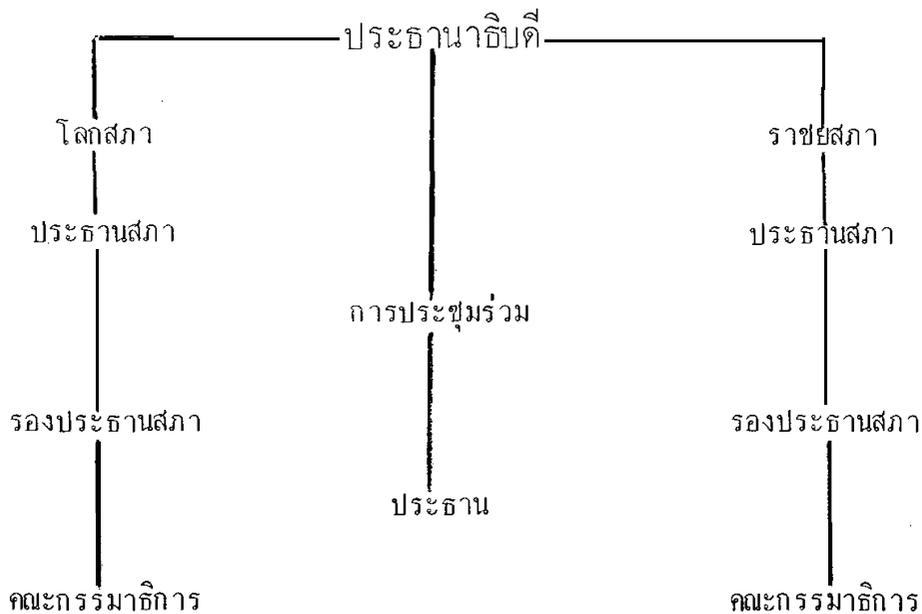
แม้ว่าจะได้ประกาศว่าจะใช้ภาษาอื่นดีเป็นภาษาราชการในภายหลัง ก็ห้ามมิให้ยกเลิกหรือจำกัด การศึกษาภาษาพื้นเมืองของรัฐต่าง ๆ

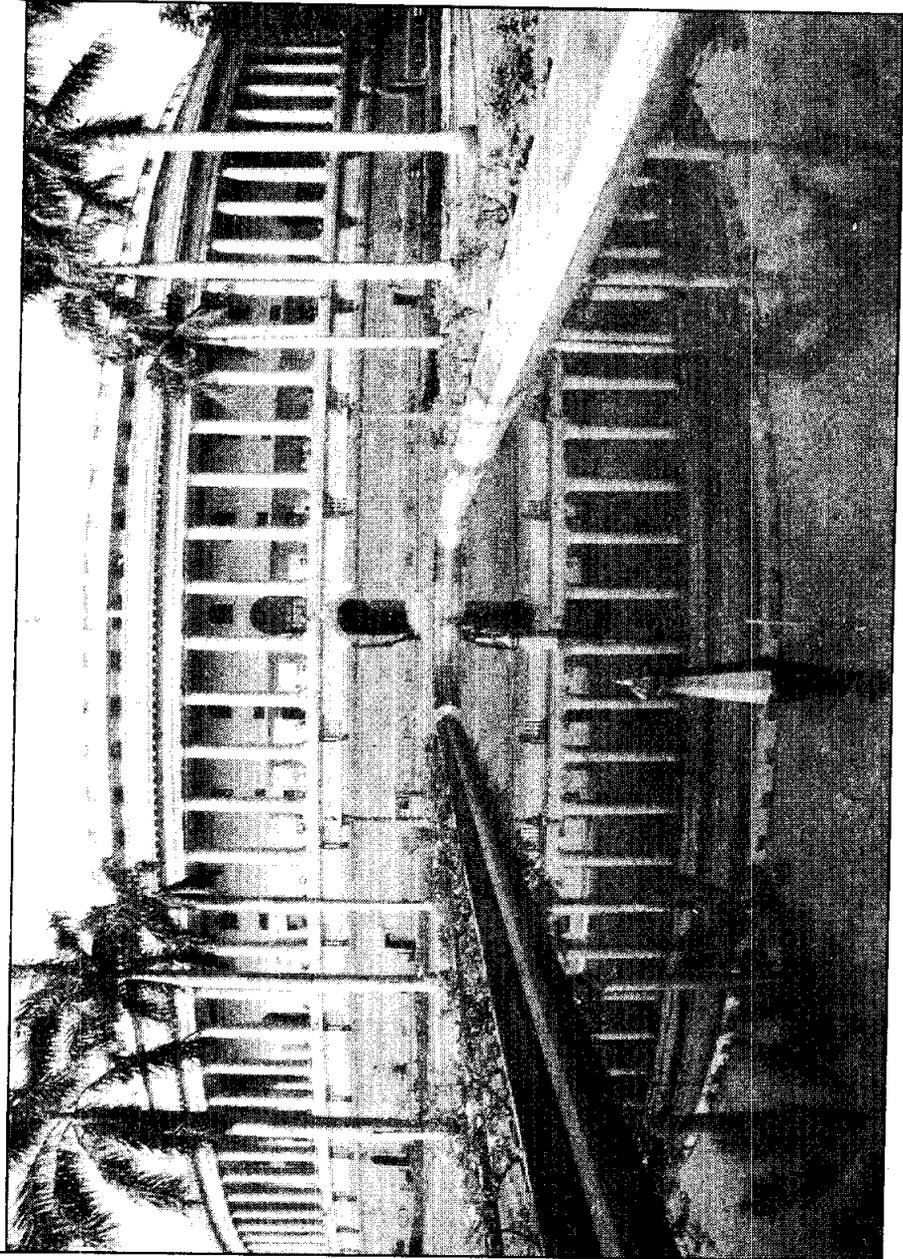
6. สิทธิในทรัพย์สินสมบัติ ห้ามริบหรือเกณฑ์ใช้ทรัพย์สินของประชาชน นอกจากจะมีกฎหมายว่าให้ทำได้ และรัฐต่าง ๆ ที่จะออกกฎหมายใช้ภายในรัฐของตนนั้น ถ้าเป็นกฎหมาย เรื่องริบหรือเกณฑ์ใช้ทรัพย์สินของบุคคลต้องได้รับความเห็นชอบของประธานาธิบดีของอินเดียนั้นก่อน กฎหมายนั้นจึงจะใช้ได้

ฝ่ายนิติบัญญัติ

อินเดียนั้นมีรูปแบบการปกครองแบบรัฐสภา โดยให้พลเมืองที่บรรลุนิติภาวะทั่วทั้ง ประเทศมีสิทธิออกเสียงเลือกตั้ง อำนาจอธิปไตยเป็นของประชาชนโดยสมบูรณ์ ฝ่ายบริหารต้อง รับผิดชอบต่อประชาชนในเรื่องมติและการปฏิบัติการต่าง ๆ โดยผ่านทางผู้แทนราษฎรที่ได้รับเลือก ตั้งเข้ามาอยู่ในฝ่ายนิติบัญญัติ

รัฐสภา

รัฐสภาอินเดีย

ฝ่ายนิติบัญญัติ หรือรัฐสภา ประกอบด้วย สภา 2 สภา ได้แก่ ราชยสภา (Rajya Sabha) คือ สภาผู้แทนรัฐและโลกสภา (Lok Sabha) คือสภาประชาชน หน้าที่สำคัญของรัฐสภาคือ ออกกฎหมายต่าง ๆ และจัดหาเงินไว้ให้มีใช้จ่ายใช้สอยได้ตามความต้องการของรัฐบาล และสำหรับบริการด้านต่าง ๆ ของรัฐ กฎหมายที่ออกมาทั้งหมดนั้นต้องได้รับความเห็นชอบจากทั้งสองสภา รัฐสภามีอำนาจที่จะอภิปรายปัญหาทั่วไป และพิจารณาบทพวงงานของกระทรวง และหน่วยงานของรัฐบาลได้โดยอิสระอย่างไม่มีข้อจำกัดใด ๆ นอกเสียจากข้อจำกัดที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ และกฎหมายต่าง ๆ ตามกระบวนการของรัฐสภาเอง

ราชยสภา (สภาผู้แทนรัฐ หรือ สภาสูง)

สภาสูงประกอบด้วยสมาชิกไม่เกิน 250 คน สมาชิก 12 คนในจำนวนนี้จะเป็นผู้ที่ประธานาธิบดีแห่งอินเดียแต่งตั้งมา และที่เหลือจะเป็นสมาชิกที่ได้รับเลือกตั้งเข้ามา สภานี้ไม่มีการยุบ สมาชิกหนึ่งในสามจะพ้นวาระทุกสองปี การเลือกตั้งสมาชิกเข้ามาสู่สภาแห่งรัฐนี้เป็นการเลือกตั้งทางอ้อม กล่าวคือ ผู้แทนตามจำนวนที่กำหนดให้สำหรับแต่ละรัฐนั้นจะได้รับเลือกตั้งเข้ามาโดยสมาชิกที่ได้รับเลือกตั้งของสภานิติบัญญัติของรัฐนั้น ๆ เป็นผู้เลือกเข้ามา สมาชิกที่ได้รับแต่งตั้งนั้นเป็นบุคคลที่มีความรู้พิเศษ หรือมีประสบการณ์ที่เป็นประโยชน์ในทางวรรณคดี วิทยาศาสตร์ ศิลปะ และบริการสังคม ประธานของราชยสภาคือรองประธานาธิบดีแห่งอินเดีย

โลกสภา (สภาผู้แทนราษฎร หรือสภาล่าง)

สภานี้ประกอบด้วยสมาชิก 544 คน สมาชิก 525 คนในจำนวนนี้ได้รับเลือกตั้งมาโดยตรงจากทั้ง 25 รัฐ และสมาชิกอีก 7 คน ได้รับเลือกมาจากดินแดนสหภาพทั้ง 7 เขต สมาชิกอีกสองคนนั้นประธานาธิบดีแห่งอินเดียเป็นผู้แต่งตั้งเพื่อให้เป็นตัวแทนของชุมชนแองโกล-อินเดีย

ถ้าสภาไม่ถูกยุบเสียก่อน โลกสภาจะมีวาระตามปกติ 5 ปี นับแต่วันที่กำหนดให้มีการประชุมครั้งแรก โลกสภาจะเลือกประธานสภาเอง

รัฐธรรมนูญวางบทบัญญัติไว้ว่า การเลือกตั้งสมาชิกสภาประชาชน (โลกสภา) และสภานิติบัญญัติแห่งแคว้นต่าง ๆ นั้น จะต้องจัดให้มีขึ้นโดยยึดหลักที่ให้ประชาชนที่บรรลุนิติภาวะแล้ว ออกเสียงลงคะแนนในการเลือกตั้งทั่วไป พลเมืองทุกคนที่มีอายุไม่ต่ำกว่า 21 ปี มีสิทธิ์ออกเสียง ถ้าเขาหรือเธอจะไม่ขาดคุณสมบัติเนื่องจากวิกลจริต มีความผิดฐานประกอบอาชญากรรม หรือ

กระทำนอกราชฎีบังหลวง หรือกระทำการใดอันมิชอบ

คุณสมบัติของสมาชิกรัฐสภา

คุณสมบัติของสมาชิกรัฐสภาและสภานิติบัญญัติของรัฐต่าง ๆ มีดังนี้คือ ผู้สมัครจะต้อง

(1) เป็นพลเมืองอินเดียน

(2) มีอายุไม่ต่ำกว่า 30 ปี ถ้าจะสมัครเข้าเป็นสมาชิกในราชยสภา (Council of States) และสภาที่ปรึกษาฝ่ายนิติบัญญัติ (Legislative Council) หรือสภาที่สอง (Second Chamber) ของรัฐต่าง ๆ และมีอายุไม่ต่ำกว่า 25 ปี ถ้าจะสมัครเข้าเป็นสมาชิกในสภาประชาชน (โลทสภา) และสภานิติบัญญัติ (ของแคว้นต่าง ๆ) และ

(3) มีคุณสมบัติประการอื่น ๆ ที่รัฐสภาอาจจะกำหนดไว้

การจัดทำเนียบการเลือกตั้ง

รัฐธรรมนูญวางบทบัญญัติพื้นฐานต่าง ๆ เกี่ยวกับการเลือกตั้ง ส่วนรายละเอียดต่าง ๆ ของกฎหมายเลือกตั้งนั้น ผู้ที่ร่างรัฐธรรมนูญได้ละไว้ให้มีการบัญญัติกฎหมายแจกแจงให้ละเอียดและจำกัดความในภายหลัง ดังนั้นกฎหมายเลือกตั้งส่วนใหญ่จะปรากฏอยู่ในพระราชบัญญัติการเลือกตั้ง ตัวแทนของปวงชน (The Representation of the Peoples Act)

ฉบับ ค.ศ. 1950 และ 1951 และกฎต่าง ๆ ที่ออกมาจะอาศัยพระราชบัญญัติฉบับนี้โดยอาศัยประสบการณ์จากการเลือกตั้งทั่วไปครั้งที่แล้ว ๆ มา ได้มีการแก้ไขกฎต่าง ๆ เหล่านี้ เพื่อให้กระบวนการเลือกตั้งสะดวกง่ายดายยิ่งขึ้น กฎหมายและขั้นตอนต่าง ๆ ที่กำหนดเกี่ยวกับการเลือกตั้งเป็นแบบเดียวกันหมดทั้งประเทศ

คณะกรรมการเลือกตั้ง

การจัดทำเนียบการเลือกตั้งมีศูนย์รวมอยู่ที่องค์ รือสระที่ได้ตั้ง ขึ้นมาตามกฎหมายที่รัฐสภาบัญญัติ องค์กรนี้ เรียกว่าคณะกรรมการการเลือกตั้ง คณะกรรมการนี้รับผิดชอบให้การควบคุมดูแลอำนวยความสะดวกและควบคุมบัญชีรายชื่อผู้มีสิทธิ์เลือกตั้งสำหรับการเลือกตั้งทั้งหมด คณะกรรมการนี้รับผิดชอบต่อรัฐสภาและต่อสภานิติบัญญัติของแคว้นต่าง ๆ ในเรื่องดังกล่าว และรับผิดชอบในการดำเนินการเลือกตั้งด้วย

ฝ่ายบริหาร

ประธานาธิบดี เป็นประมุขของรัฐ และผู้บัญชาการทหารสูงสุดของทุกเหล่าทัพ ประธานาธิบดีได้รับเลือกตั้งจากองค์กรเลือกตั้ง ซึ่งประกอบด้วยสมาชิกจากสภาทั้งสองแห่งในรัฐสภา (ราชยสภาและโลกสภา) และสมาชิกของฝ่ายนิติบัญญัติของรัฐต่าง ๆ ทั้งหมดที่รวมเป็นประเทศอินเดีย ประธานาธิบดีอยู่ในตำแหน่งเป็นเวลา 5 ปี และอาจจะได้รับเลือกตั้งเข้ามาใหม่ได้

ปกติแล้วประธานาธิบดีไม่ได้ใช้อำนาจใด ๆ ตามรัฐธรรมนูญด้วยตัวเอง อำนาจเหล่านี้คณะรัฐมนตรีซึ่งมีนายกรัฐมนตรีเป็นหัวหน้าเป็นผู้ใช้ โดยมีหน้าที่รับผิดชอบต่อรัฐบาลซึ่งประชาชนเป็นผู้เลือกตั้งเข้ามา

รองประธานาธิบดีนั้น สมาชิกของ รัฐสภาทั้งสองสภาจะร่วมกันเลือกตั้งเข้ามา
อำนาจหน้าที่ของประธานาธิบดี²

- 1) ประธานาธิบดีเป็นผู้ใช้อำนาจนิติบัญญัติผ่านทาง รัฐสภา
- 2) ประธานาธิบดีเป็นผู้เปิดการประชุมรัฐสภา และแสดงสุนทรพจน์ต่อสภาใดสภาหนึ่ง หรือทั้งสองสภา
- 3) ประธานาธิบดีมีอำนาจเรียกประชุมสมาชิกรัฐสภาแต่ละสภาได้ กรณีที่มีการขัดแย้งกัน ประธานาธิบดีมีอำนาจเรียกประชุม (Joint Session) เพื่อลดความขัดแย้งได้
- 4) ประธานาธิบดีมีอำนาจแต่งตั้งสมาชิกราชยสภาได้ 12 คน และสมาชิกโลกสภาได้ 2 คน

---

² ประณต นันทิยะกุล, การเมืองการปกครองอินเดีย, เอกสารวิจัยในโครงการส่งเสริมการเขียนตำราพื้นฐานสำหรับวิชาในหลักสูตรประจำคณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย หน้า 236-237

5) ประธานาธิบดีมีสิทธิสั่งสารเสนอความเห็นและแนะนำแก่รัฐสภาโดยเฉพาะร่าง รัษฎบัญญัติที่เกี่ยวกับการเงิน ต้องได้รับคำแนะนำหรือความเห็นชอบจากประธานาธิบดีเสียก่อนจึง จะเสนอต่อสภาได้

6) กฎหมายที่ผ่านสภาทั้งสองแล้ว จะมีผลใช้บังคับต่อเมื่อประธานาธิบดีลงนาม ประกาศใช้ในรัฐกิจจานุเบกษาแล้ว ในกรณีที่ประธานาธิบดีไม่เห็นชอบด้วยกับร่าง รัษฎบัญญัตินั้น และไม่ลงนาม สภาทั้งสองมีสิทธินำร่าง รัษฎบัญญัติมาประชุมร่วมกัน และอาจมีการแก้ไขปรับปรุง ได้ ถ้าทั้งสองสภายังยืนยันมติเดิม ประธานาธิบดีต้องลงนาม เพราะแม้ประธานาธิบดีไม่ลงนาม กฎหมายฉบับนั้นก็ยังสามารถประกาศใช้ได้

ความสัมพันธ์ระหว่างประธานาธิบดีกับรัฐสภา

- 1) สภาเลือกประธานาธิบดี (เลือกโดย โลกสภา ราชยสภา และวิฆานสภา*)
- 2) ประธานาธิบดีเป็นผู้ เรียกประชุมรัฐสภาในสมัยแรก
- 3) ประธานาธิบดีเป็นผู้ เรียกประชุมเมื่อเกิดการขัดแย้งระหว่างสองสภา
- 4) ประธานาธิบดีมีอำนาจแต่งตั้งสมาชิกราชยสภา 12 คน โลกสภา 2 คน
- 5) ประธานาธิบดีมีสิทธิหักท้วงและหน่วงเหนี่ยวกฎหมายได้
- 6) ในยามที่มีการประกาศภาวะฉุกเฉิน ประธานาธิบดีมีอำนาจออกกฎหมายโดยไม่ ต้องผ่านสภาได้

- 7) ประธานาธิบดีมีอำนาจปลดสมาชิกที่สภาลงมติไม่ไว้วางใจได้
- 8) ประธานาธิบดีมีอำนาจยุบโลกสภาได้ แต่จะยุบราชยสภาไม่ได้
- 9) สภามีอำนาจฟ้องร้องกล่าวโทษ (Impeachment) ประธานาธิบดีได้โดย สภาใดสภาหนึ่งฟ้องร้องกล่าวโทษด้วยคะแนนเสียง 1/4 ของสภานั้น และให้อีกสภาหนึ่งลงมติ ด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่า 2 ใน 3

---

* สภาผู้แทนราษฎรในรัฐต่าง ๆ ทั้ง 25 รัฐ

นายกรัฐมนตรี บุคคลที่ได้รับเสียงสนับสนุนข้างมากจากโลกสภาจะได้รับการแต่งตั้งเป็นนายกรัฐมนตรี โดยประธานาธิบดีเป็นผู้แต่งตั้ง โดยทั่วไปจะเป็นหัวหน้าพรรคการเมืองที่มีเสียงข้างมาก หลังจากนั้นประธานาธิบดีจะแต่งตั้งรัฐมนตรีอื่น ๆ ตามคำแนะนำของนายกรัฐมนตรี นายกรัฐมนตรีจะดำรงตำแหน่งได้เพียงชั่วระยะเวลาที่เขาหรือเธอยังได้รับเสียงสนับสนุนข้างมากจากรัฐสภาอยู่นั้น

ลำดับชั้นของรัฐมนตรี

รัฐมนตรีของอินเดียมีลักษณะคล้าย ๆ กับของอังกฤษ คือมีการแบ่งรัฐมนตรีออกเป็นสามประเภท หรือสามชั้น คือ

1. **รัฐมนตรีว่าการกระทรวง** (Cabinet Ministers) ทำหน้าที่ว่าการและรับผิดชอบในการบริหารงานของกระทรวงต่าง ๆ ตามที่นายกรัฐมนตรีมอบหมาย และเข้าร่วมรับผิดชอบในการประชุมคณะรัฐมนตรี เพื่อตัดสินใจปัญหาในเรื่องนโยบายของรัฐบาล มีทั้งหมด 18 ตำแหน่ง คือ.-

- 1) นายกรัฐมนตรี (Prime Minister)
- 2) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย (Home Affairs)
- 3) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง (Finance)
- 4) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ (External Affairs)
- 5) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม (Defence)
- 6) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตร พัฒนาชนบท และบริการประชาชน
(Agriculture and Rural Development and Civil Supplies)
- 7) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงรถไฟ (Railways)
- 8) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงชลประทาน (Irrigation)
- 9) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกิจการรัฐสภาและการเคหะแห่งชาติ
(Parliamentary Affairs and Works and Housing)
- 10) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมและกิจการบริษัทต่าง ๆ
(Law, Justice and Company Affairs)

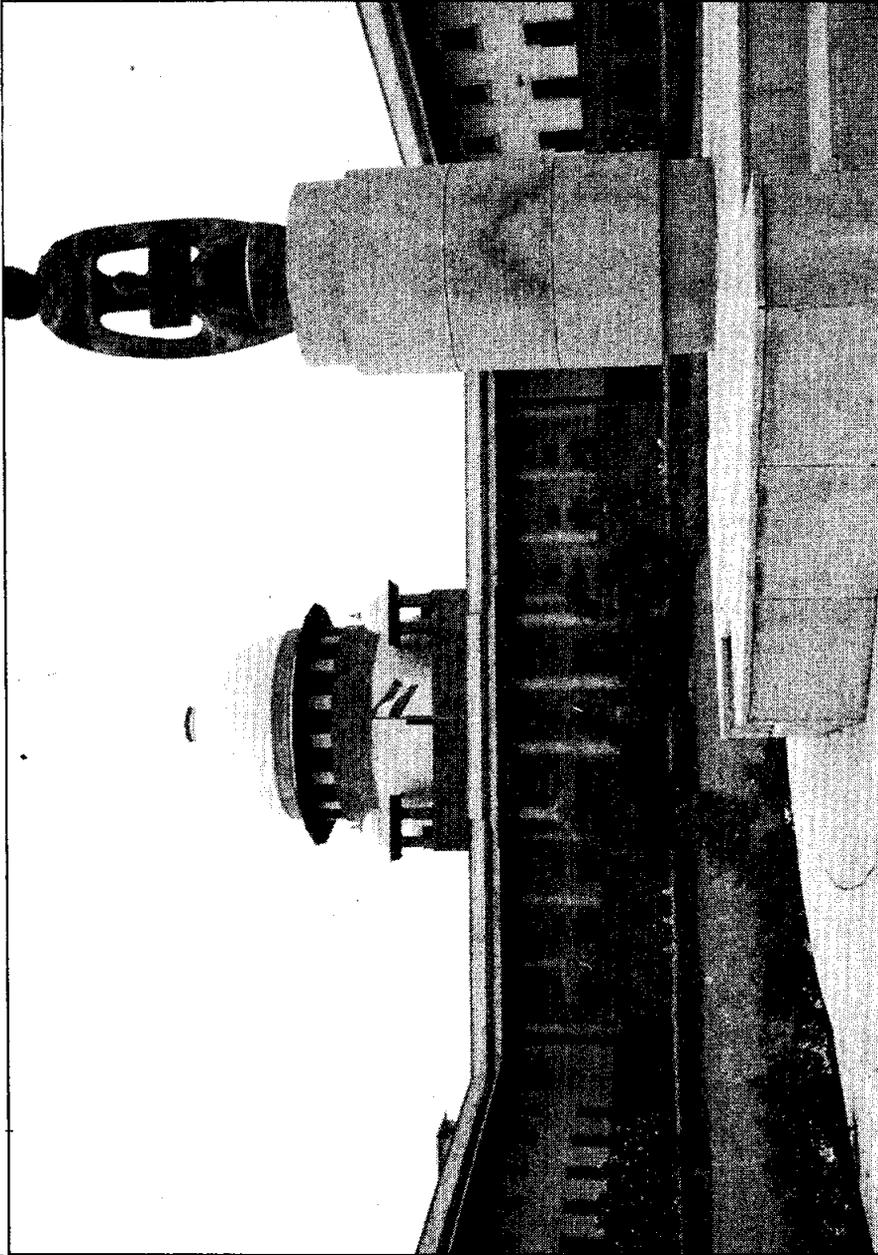
- 11) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวางแผน (Planning)
- 12) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงานและฝึกอบรม
(Labour and Rehabilitation)
- 13) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการขนส่งทางน้ำและคมนาคม
(Shipping and Transport)
- 14) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเคมีและปุ๋ย (Chemical and Fertilizers)
- 15) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพลังงาน (Energy)
- 16) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสื่อสารมวลชน (Communications)
- 17) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขและสวัสดิการครอบครัว
(Health and Family Welfare)
- 18) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม, เหล็ก และแร่ธาตุต่าง ๆ
(Industry and Steel and Mines)

2. รัฐมนตรีประจำกระทรวง (Ministers of State) เป็นรัฐมนตรีประจำกระทรวง ทบวง กรมต่าง ๆ ถือว่ามีใช่เป็นส่วนหนึ่งของคณะรัฐมนตรี (คล้าย ๆ กับปลัดกระทรวง) ดังนั้นอาจถูกเชิญไปร่วมประชุมคณะรัฐมนตรี เพื่อพิจารณาปรึกษาเรื่องบางเรื่องในบางโอกาสได้ รัฐมนตรีประจำกระทรวงนี้อาจอยู่ภายใต้การควบคุมของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงได้ มีทั้งหมด 25 ตำแหน่ง คือ

- 1) รัฐมนตรีกระทรวงชลประทาน (Irrigation)
- 2) รัฐมนตรีการบินพลเรือนและบริการประชาชน
(Civil Aviation and Civil Supplies)
- 3) รัฐมนตรีสื่อสารและกระจายเสียง (Information and Broadcasting)
- 4) รัฐมนตรีศึกษา, วัฒนธรรมและสวัสดิการสังคม
(Education and Culture and Social Welfare)
- 5) รัฐมนตรีกระทรวงขนส่งทางน้ำและคมนาคม
(Shipping and Transport)

- 6) รัฐมนตรีการท่องเที่ยว (Tourism)
- 7) รัฐมนตรีมหาดไทย 1 (Home Affairs I)
- 8) รัฐมนตรีพลังงาน 1 (Energy 1)
- 9) รัฐมนตรีสื่อสารมวลชน (Communication)
- 10) รัฐมนตรีพลังงาน 2 (Energy II)
- 11) รัฐมนตรีพาณิชย์ (Commerce)
- 12) รัฐมนตรีต่างประเทศ (External Affairs)
- 13) รัฐมนตรีเกษตร พัฒนาชนบทและบริการประชาชน
(Agriculture and Rural Development and Civil Supplies)
- 14) รัฐมนตรีกระทรวงแรงงานและฝึกอบรม (Labour and Rehabilitation)
- 15) รัฐมนตรีรถไฟ (Railways)
- 16) รัฐมนตรีส่งเสริมการกีฬา (Supply and Sports)
- 17) รัฐมนตรีวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี ไฟฟ้า การพัฒนาทางทะเล และพลังงานอื่นๆ
(Science and Technology, Electronics, Ocean Development
and Non-Conventional Energy Sources)
- 18) รัฐมนตรีพลังงาน 3 (Energy III)
- 19) รัฐมนตรีเกษตรและพัฒนาชนบท (Agriculture and Rural Development)
- 20) รัฐมนตรีอุตสาหกรรม เหล็ก และแร่ธาตุต่าง ๆ
(Industry and Steel and Mines)
- 21) รัฐมนตรีคลัง (Finance)
- 22) รัฐมนตรีมหาดไทย 2 (Home Affairs II)
- 23) รัฐมนตรีการเคหะและกิจการรัฐสภา (Housing and Parliamentary
Affairs)
- 24) รัฐมนตรีเคมีและปุ๋ย (Chemical and Fertilizers)
- 25) รัฐมนตรีอุตสาหกรรม (Industry)

3. รัฐมนตรีช่วยว่าการ

ทำเนียบรัฐบาล

องค์ประกอบของคณะรัฐมนตรี (Union Council of Ministers)

คณะรัฐมนตรีของอินเดีย มีตำแหน่งต่าง ๆ ที่รับผิดชอบในการบริหารงานแผ่นดินซึ่งมีความสำคัญตามลำดับลดหลั่นกันดังต่อไปนี้

1. **นายกรัฐมนตรี** (Prime Minister) เป็นบุคคลสำคัญสูงสุดในฝ่ายบริหาร เป็นหัวหน้าพรรคที่มีเสียงข้างมากในสภาผู้แทนราษฎร นายกรัฐมนตรีจะทำหน้าที่เป็นประธานของที่ประชุมคณะรัฐมนตรี เป็นผู้คอยประสานงานของกระทรวงทบวงกรมต่าง ๆ เพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายที่ได้แถลงไว้กับสภาผู้แทนราษฎร

2. **รองนายกรัฐมนตรี** (Deputy Prime Ministers) ทำหน้าที่เป็นผู้ช่วยของนายกรัฐมนตรีตามที่นายกรัฐมนตรีมอบหมาย อยู่ในฐานะทำการแทนนายกรัฐมนตรี เมื่อนายกรัฐมนตรีไม่อยู่ หรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ โดยทั่วไปรองนายกรัฐมนตรีมักจะดำรงตำแหน่งว่าการกระทรวงใดกระทรวงหนึ่งอีกด้วย

3. **รัฐมนตรีว่าการกระทรวง** (Cabinet Ministers) มีหน้าที่รับผิดชอบในกระทรวงที่ได้รับมอบหมาย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเป็นผู้บังคับบัญชาสูงสุดของข้าราชการในกระทรวงนั้น ฉะนั้นจึงเป็นตำแหน่งที่ข้าราชการประจำจะต้องได้ให้ความเคารวะและปฏิบัติตามคำสั่งเสมอ และมีหน้าที่สำคัญต้องเข้าร่วมประชุมคณะรัฐมนตรีเพื่อตัดสินใจปัญหาในเรื่องนโยบายของรัฐบาล

4. **รัฐมนตรีประจำกระทรวง** (Ministers of State) เป็นรัฐมนตรีประจำกระทรวง มีหน้าที่ตามที่ได้รับมอบหมายจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวง มิได้เข้าร่วมประชุมคณะรัฐมนตรี แต่อาจถูกให้ไปพิจารณาปรึกษาหารือบางเรื่องในบางโอกาสได้

5. **รัฐมนตรีช่วยว่าการ** (Deputy Ministers) ทำหน้าที่เป็นผู้ช่วยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงที่สังกัด ซึ่งจะได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติหน้าที่อย่างหนึ่งอย่างใดแล้วแต่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงจะมอบหมาย และไม่ต้องเข้าร่วมประชุมคณะรัฐมนตรี

6. **เลขานุการรัฐมนตรีฝ่ายรัฐสภา** (Parliamentary Secretaries) เป็นตำแหน่งต่ำกว่ารัฐมนตรีช่วยว่าการ ทำหน้าที่ช่วยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงในกิจการต่าง ๆ โดยเฉพาะทางด้านรัฐสภา

นอกจากนี้ยังมีคณะรัฐมนตรีที่สำคัญอย่างยิ่งยวดอีกคณะหนึ่ง คือคณะรัฐมนตรีวงใน (Inner cabinet Ministers) เป็นรัฐมนตรีที่นายกรัฐมนตรีไว้วางใจ มีความสนิทสนมกันเป็นพิเศษ เช่น รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย รัฐมนตรีว่าการรถไฟ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง เป็นต้น วงในเมื่อมีปัญหาที่สำคัญหรือมีนโยบายที่สำคัญจะต้องตัดสินใจ นายกรัฐมนตรีก็จะเรียกรัฐมนตรีวงในมาปรึกษา ในบางครั้งเรื่องที่มีความสำคัญและเป็นความลับ มักจะตัดสินใจและแก้ปัญหากันในคณะรัฐมนตรีวงในนี้เอง โดยไม่ต้องนำเข้าไปประชุมในที่ประชุมคณะรัฐมนตรี³

อำนาจของรัฐบาลสหภาพหรือรัฐบาลกลาง⁴

1. อำนาจในการดำเนินการป้องกันประเทศ เช่น
  - 1.1 จัดกองทัพบก
  - 1.2 จัดกองทัพเรือ
  - 1.3 จัดกองทัพอากาศ
  - 1.4 จัดหาอาวุธยุทโธปกรณ์ต่าง ๆ สนับสนุนกองทัพ
2. อำนาจในด้านการต่างประเทศรวมทั้งการแต่งตั้งทูต
3. อำนาจในการสงครามและสันติภาพ
4. อำนาจในการจัดการคมนาคมต่าง ๆ เช่น
  - 4.1 การรถไฟ
  - 4.2 การส่งสินค้าและการเดินเรือ
  - 4.3 การเดินอากาศ
  - 4.4 การไปรษณีย์โทรเลข

---

³ประณต นันทิยะกุล, **เรื่องเดิม**, หน้า 228-229

⁴ทวี ทวีวาร, **ประวัติศาสตร์เอเชียใต้ภายหลังประกาศเอกราชจนถึงปัจจุบัน**, หน้า 30

5. อำนาจในการออกเงินตรา
6. อำนาจในการพาณิชย์กิจการค้ากับต่างประเทศ
7. อำนาจในการธนาคารและบริหารการเงินต่าง ๆ
8. อำนาจในการประกันภัยต่าง ๆ
9. อำนาจเกี่ยวกับการทำเหมืองแร่และสำรวจแร่
10. อำนาจในด้านกิจการกรรมกรและแรงงานต่าง ๆ
11. อำนาจในการผลิตเกลือ
12. อำนาจในด้านศาลสูงสุดและสถาบันชั้นสูงอื่น ๆ ทั่วอินเดีย
13. อำนาจในด้านระเบียบการเกี่ยวกับภาษีศุลกากร และสรรพสามิตต่าง ๆ

ฝ่ายตุลาการ

ฝ่ายตุลาการเป็นเอกเทศไม่ขึ้นอยู่กับฝ่ายบริหาร เป็นผู้คุ้มครองและตีความรัฐธรรมนูญ ศาลฎีกาเป็นศาลสถิตยุติธรรมสูงสุด อยู่เหนือสุดของระบบซึ่งเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันสำหรับทั้งประเทศ แต่ละแคว้นมีศาลสูงของตนเอง ทั้งประเทศจะใช้ประมวลกฎหมายและประมวลกฎหมายอาญาแบบเดียวกัน

ศาลสูงสุดนี้มีมุขตุลาการเป็นประมุข มีคณะผู้พิพากษาสูงสุดได้ไม่เกิน 7 คนจนกว่ารัฐสภาจะออกกฎหมายเพิ่มจำนวนให้มากกว่านี้ ศาลสูงสุดนี้มีอำนาจพื้นฐานในการพิจารณาคดีที่มีความขัดแย้งกันระหว่างรัฐ 2 รัฐ หรือระหว่างรัฐบาลกลางกับรัฐต่าง ๆ ผู้พิพากษาศาลสูงสุดส่วนกลาง และผู้พิพากษาสูงสุดของแต่ละรัฐอยู่ในตำแหน่งตลอดไป เว้นไว้แต่ตาย ลาออก หรือมติประชุมของแต่ละสภาได้ลงคะแนนเสียงด้วยเสียงข้างมาก แต่ต้องไม่น้อยกว่า 2 ใน 3 ของจำนวนสมาชิกที่เข้าร่วมประชุม

รัฐต่าง ๆ (States)

มีทั้งหมด 25 รัฐ แต่ละรัฐมีสถานะกึ่งอธิปไตยเป็นของตนเอง และในบางกรณีมีสภาที่สองด้วย สมาชิกทั้งหมดของสภานิติบัญญัติได้รับการเลือกตั้งจากการเลือกตั้งทั่วไปโดยบุคคลที่บรรลุนิติภาวะ ประมุขของรัฐเรียกว่า ผู้ว่าการ ประธานาธิบดีเป็นผู้แต่งตั้งผู้ว่าการ ดังนั้นตาม

ปกติแล้วผู้ว่าการจึงใช้อำนาจต่าง ๆ ในรัฐของตนเช่นเดียวกับประธานาธิบดีใช้อำนาจในรัฐบาลของสหภาพ เช่นเดียวกับรัฐบาลกลาง แต่ละรัฐมีคณะมนตรี และมีมุขมนตรีเป็นหัวหน้า คณะมนตรีรับผิดชอบต่อสมาชิกสภานิติบัญญัติที่ได้รับเลือกตั้งเข้ามา

กล่าวโดยสรุปการบริหารราชการในรัฐต่าง ๆ มีดังนี้.-

1. มีผู้ว่าราชการรัฐ แต่งตั้งโดยประธานาธิบดี อยู่ในตำแหน่งคราวละ 5 ปี
2. มีคณะมนตรี มีมุขมนตรีเป็นหัวหน้า เพื่อช่วยเหลือและให้คำแนะนำแก่ผู้ว่าราชการรัฐ มุขมนตรีลงนามแต่งตั้งโดยผู้ว่าราชการ มนตรีอื่น ๆ เช่น มนตรีศึกษา มนตรีมหาดไทย มนตรีเกษตร ฯลฯ ลงนามแต่งตั้งโดยผู้ว่าราชการรัฐตามคำแนะนำของมุขมนตรี คณะมนตรีต้องขึ้นตรงและรับผิดชอบต่อสภานิติบัญญัติแห่งรัฐ (วิธานสภา)
3. มีการปกครองด้วยระบบรัฐสภาในรัฐใหญ่ ๆ ทุกรัฐ รัฐเล็ก ๆ บางรัฐมีสภาผู้แทนราษฎรสภาเดียว เรียกว่าสภานิติบัญญัติ⁵
4. สมาชิกสภานิติบัญญัติ (สภาผู้แทนราษฎรประจำรัฐ) ได้รับเลือกตั้งโดยตรงจากประชาชนในอัตราสมาชิก 1 คนต่อประชาชน 75,000 คน
5. สมาชิกสภามนตรี (วุฒิสภา)⁶ มีไม่เกิน 1 ใน 4 ของจำนวนสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรทั้งหมด ในจำนวนนี้ 1 ใน 3 เลือกจากเจ้าหน้าที่เทศบาลนคร เจ้าหน้าที่บริหารตำบล และเจ้าหน้าที่บริหารท้องถิ่น อีก 1 ใน 12 คนเลือกจากผู้ที่ได้รับปริญญาจากมหาวิทยาลัยมากกว่า 3 ปี และ 1 ใน 3 คนเลือกจากสมาชิกสภานิติบัญญัติประจำรัฐ จำนวนที่เหลือแต่งตั้งโดยผู้ว่าราชการรัฐ โดยเลือกจากผู้เชี่ยวชาญทางด้านวิทยาศาสตร์ อักษรศาสตร์ ศิลปศาสตร์ การสหกรณ์และสังคมสงเคราะห์ ฯลฯ
6. อายุของสภานิติบัญญัติและสภามนตรี เท่ากันกับสภาผู้แทนราษฎรและสภารัฐมนตรีของรัฐบาลกลางตามความในรัฐธรรมนูญมาตรา 11

---

⁵ปัจจุบันเรียกว่าวิธานสภา (Vidhan Sabha)

⁶ปัจจุบันเรียกว่าปฤษสภา (Parishad Sabha)

7. ทุก ๆ สภานิติบัญญัติเลือกสมาชิก 2 คนเป็นประธาน และรองประธาน ทุก ๆ สภามன்றเลือกสมาชิก 2 คนเป็นประธาน และรองประธานสภา

8. ร่างรัฐบัญญัติการเงินเสนอโดยสภานิติบัญญัติและสามารถผ่านเป็นรัฐบัญญัติได้เลย ถ้าสภามன்றไม่เห็นด้วย ร่างรัฐบัญญัติอื่น ๆ เสนอริเริ่มได้จากทั้ง 2 สภา และอนุมัติใช้บังคับได้เมื่อสภาทั้ง 2 ลงมติเห็นชอบด้วย ในกรณีที่มีความขัดแย้งกัน เมื่อสภานิติบัญญัติผ่านกฎหมายเป็นครั้งที่ 2 ก็ให้ประกาศใช้ได้โดยไม่ต้องได้รับความเห็นชอบจากสภามன்ற

9. ผู้ว่าราชการรัฐมีอำนาจเท่าเทียมกันที่จะลงนามประกาศใช้กฎหมาย หรือยับยั้งร่างรัฐบัญญัติ เช่นเดียวกับกับประธานาธิบดี ตามความในมาตรา 14 แห่งรัฐธรรมนูญ

10. อำนาจรัฐบาลแห่งรัฐมีดังนี้คือ คำเนิการเกี่ยวกับการตำรวจ การบริหารและ ขบวนการยุติธรรม (ยกเว้นศาลสูงสุด) นักโทษ รัฐบาลท้องถิ่น การศึกษา ทมนาคม การป่าไม้ การประมง และการภาษีต่าง ๆ

11. อาณาเขตสหภาพ คือดินแดนที่ปกครองโดยรัฐบาลกลาง โดยปกติขึ้นต่อประธานาธิบดี หรือผู้ที่ประธานาธิบดีตั้งไปปกครองดูแลแทน หรือประธานาธิบดีอาจมอบให้รัฐใดรัฐหนึ่งที่อยู่ใกล้เคียงอาณาเขตสหภาพนั้น ๆ ปกครองดูแลแทน ปัจจุบันอันเดียมมี 7 อาณาเขตสหภาพ

รายละเอียดเกี่ยวกับรัฐต่าง ๆ 25 รัฐ*

ดังกล่าวแล้วในตอนต้น อันเดียมปกครองด้วยระบอบประชาธิปไตยแบบรัฐสภา และได้แบ่งการปกครองออกเป็น 25 รัฐ 7 อาณาเขตสหภาพ (ดินแดนที่ปกครองโดยรัฐบาลกลาง) เพื่อให้ นักศึกษาเข้าใจมาก ๆ ขึ้น จึงควรศึกษารายละเอียดเกี่ยวกับรัฐต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

---

* รายละเอียดเกี่ยวกับรัฐ 25 รัฐนี้จะเน้นเรื่องราวต่าง ๆ เป็นหัวข้อเหมือนกันหมด คือ พื้นที่ เมืองหลวง เมืองสำคัญ พลเมือง ความหนาแน่นของประชากร/ตารางกิโลเมตร ภาษาพูด เกษตรกรรม อุตสาหกรรม ตลอดจนสถานที่สำคัญ ฯลฯ

1. รัฐอันธราประเทศ⁷ (Andhra Pradesh)

พื้นที่ 275,100 ตารางกิโลเมตร

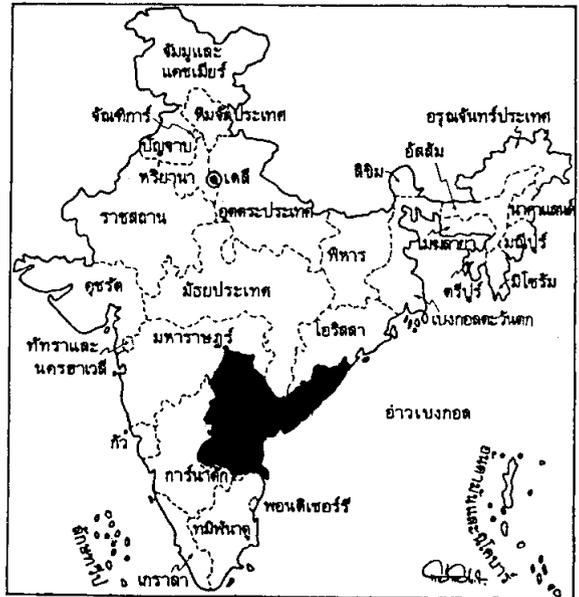
เมืองหลวง ไฮเดอราบัด

เมืองสำคัญ อันธราประเทศมี 23 อำเภอ เมืองที่สำคัญคือ วิชัยวาเท กุนตระ วิสาขะปฏันัม

พลเมือง 53,592,605 คน

ความหนาแน่น 195 คนต่อตารางกิโลเมตร

ภาษา เทลกู อังกฤษ ฮูรดู

แผนที่แสดงรัฐและอาณาเขตสภาพของอินเดีย

อันธราประเทศ ตั้งอยู่ทางทิศใต้ของอินเดีย ทิศเหนือติดกับรัฐมหาราษฏร์และมัตถประเทศ ทิศตะวันออกติดอ่าวเบงกอล ทิศใต้ติดกับรัฐทมิฬนาฑู ทิศตะวันตกติดกับรัฐกัรนาटक พื้นที่เป็นป่าไม้ 23.3% ของป่าไม้ทั้งหมดในรัฐ เหมาะแก่การปลูกข้าว ฝ้าย ยาสูบ พริก อ้อย ถั่วลิสง มีแม่น้ำสายใหญ่ไหลผ่าน 2 สายคือ แม่น้ำโคธาวารี และแม่น้ำกฤษณา มีแม่น้ำขนาดกลาง 3 สาย และสายเล็ก ๆ อีก 29 สาย ศาสนาที่นับถือกันมากที่สุดคือ ศาสนาฮินดู และมุสลิม ประชาชนในรัฐนี้มีความเป็นอยู่ชดสนมาก สถานที่สำคัญทางพุทธศาสนาเมื่อมราวดี และนาครชุนกอนดา ซึ่งเคยเป็นสถานศึกษาทางพุทธศาสนาที่สำคัญมาก รัฐบาลอินเดียได้ทำการขุดค้นและได้พบวัตถุโบราณเกี่ยวกับพุทธศาสนามากมาย เช่น พระพุทธรูป สติูป เจดีย์ กุฏิ วิหารต่าง ๆ

⁷India 1982, p. 439

ปัจจุบันรัฐบาลสร้างเขื่อนกั้นน้ำเพื่อการเกษตร เรียกว่าเขื่อนนาครชุกอนคา ทำให้ศิลปวัตถุโบราณต่าง ๆ จมหายอยู่ใต้น้ำ มีบางส่วนเท่านั้นที่สามารถเก็บรักษาไว้ที่พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ

2. อัสสัม⁸ (Assam)

พื้นที่ 78,253 ตารางกิโลเมตร

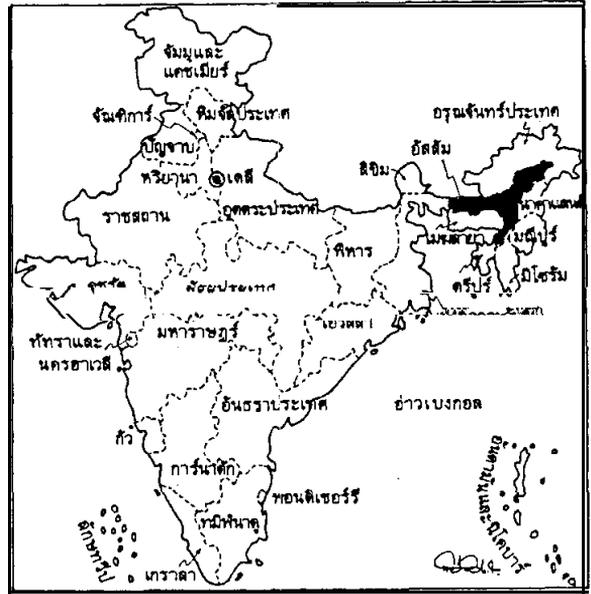
เมืองหลวง ชิลลอง

เมืองสำคัญ อัสสัมมี 10 อำเภอ มีเมืองสำคัญคือ โโกหะตี, โนว์กอง, สีลซาร์

พลเมือง 19,902,826 คน

ความหนาแน่น สำรวจไม่ได้

ภาษา อัสสัม, ไทย, เบงกาลี

แผนที่แสดงรัฐและอาณาเขตสหภาพของอินเดีย

อัสสัมตั้งอยู่ทางทิศตะวันออกเฉียงเหนือของอินเดีย ทิศเหนือติดกับรัฐอรุณาจัลประเทศ ทิศตะวันออกติดกับนาคาแลนด์ ทิศใต้ติดกับมณีปุร์ ทิศตะวันตกติดกับภูฐาน พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นภูเขา มีฝนตกมากที่สุดคนโลกลที่เมืองเซอรัปูลุจี

เกษตรกรรม การปลูกชา ฝ้าย ยาสูบ อ้อย มัน อัสสัมเป็นรัฐที่อุดมด้วยป่าไม้นานาพรรณ ป่าใหญ่ที่สุดชื่อจิงรังคะ เต็มไปด้วยสัตว์ป่านานาชนิด เช่น เสือ ช้าง แรด ควายป่า วัวกระทิง หมู กวาง ฯลฯ นอกจากสัตว์แล้วยังมีไม้ที่เป็นประโยชน์มากมาย เช่น ไม้สัก ไม้แดง

⁸India 1982, p. 441.

ไม้ไผ่สำหรับทำเยื่อกระดาษ ประชาชน 75% เลี้ยงชีพด้วยการกสิกรรม มีการปลูกข้าว อ้อย มันสำปะหลัง ยาสูบ ข้าวโพค ซา ฝ้าย ปอกระเจา

อุตสาหกรรม มีโรงงานทอผ้าไหมมากมาย ทอผ้าฝ้าย โรงงานยาสูบ โรงงาน น้ำตาล โรงกลั่นน้ำมัน โรงงานใบชา โรงเลื่อย โรงงานไฟฟ้าขนาดใหญ่ ชื่ออุมตรุไฮโดร สร้างเมื่อ ค.ศ. 1957 ด้วยการช่วยเหลือเรื่องเงินทุนจากแผนโคลัมโบ

ที่ลั้สัสม มีวัดทางพุทธศาสนาอยู่ 150 วัด บางวัดไม่มีพระอยู่ ชาวพุทธในลั้สัสม แบ่งเป็น 3 กลุ่ม คือ

1. **ไทยอาทม** มีบรรพบุรุษสืบเชื้อสายมาจากกลุ่มเดียวกันกับไทยเรา มีวัฒนธรรม ความเป็นอยู่ต่าง ๆ เหมือนกับไทยเหนือ และไทยอีสาน เช่น การผูกแขน บายศรี การไปตัก บาตรที่วัด มีการรับประทานข้าวเหนียว ฯลฯ ชาวพุทธไทยอาทมมีประมาณเกือบล้านคน ปัจจุบัน ชาวไทยลั้สัสมมีหลายเผ่า เช่น เผ่าอาทม เผ่าคำดี เผ่าคำยาง เผ่าผาเก เผ่าคำน้อย ฯลฯ

2. **ชาวพุทธเบงกาลี** โดยมากกลุ่มนี้อพยพไปจากจิตตะกองในบังกลาเทศ มีอาชีพ เป็นพ่อค้าและข้าราชการ อาศัยอยู่ตามเมืองใหญ่ ๆ และวัดที่มีอยู่ในเมืองใหญ่ ๆ จะอยู่ใน ความดูแลรักษาของชาวพุทธกลุ่มนี้

3. **ชาวพุทธธิเบต** โดยมากอาศัยอยู่ตามภูเขาทางชายแดนลั้สัสม ที่เมืองซิลลอง มีชาวพุทธธิเบตอยู่เพียงจำนวนน้อย และมีวัดอยู่เพียงสองวัด ชาวพุทธธิเบตที่นับถือพระพุทธ ศาสนานิกาย วัชรญาณ หรือ ต้นตระ คือมีการเชื่อในเรื่องผีสังนางไม้ คาถาอาคม และมีการ ประกอบพิธีอันสักรกบางอย่าง ผู้ที่จะนับถือลั้สัสมต้นตระนี้ จะต้องปฏิบัติตามลั้สัสมห้าประการ หรือ ที่เรียกว่า ปัญจตัตตระ ได้แก่ห้าตู่หัง 5 ลั้สัสมห้าประการ คือ

- 1) มัคยะ หรือ มิทรา ได้แก่การคั้มเหล่าเมาสุรา
- 2) มางสะ ได้แก่การกินเนื้อ ซึ่งรวมทั้งปลาด้วย
- 3) มัณตระ ได้แก่วิธีร้ายมนต์ ทำเสน่ห์
- 4) มุทรา คือแสดงทำยั้วยวนให้เกิดกิเลสตัณหา
- 5) ไมถุน หรือ เมถุน ได้แก่การเสพเมถุนโดยวิธีที่สักรกที่สุด

เมื่อผู้ใดจะเข้าทำพิธีตามลัทธิของตันตระจะต้องปฏิบัติตามลัทธิห้าข้อนี้อย่างเคร่งครัด ถือว่าเป็นการบูชาพระกัศติ ในสถานที่เหมาะสม เมื่อผู้หญิงจะให้พระต้องเปลื้องเครื่องแต่งตัวออกทั้งหมด แล้วพ้อนร่ายรำไปมาจนเสร็จพิธี เมื่อเสร็จพิธีใหม่ ๆ จะมีการเล่นกันอย่างลามกที่สุด เขายอมรับว่าลัทธิทั้ง 5 ข้อนี้ไม่ดี เป็นเครื่องกักกันไม่ให้คนไปสวรรค์นิพพาน โดยมากคนเรามักจะติดในสิ่งเหล่านี้ ดังนั้นจึงต้องหาความชำนาญในสิ่งเหล่านี้ให้มากที่สุดเท่าที่จะมากได้ เมื่อนาน ๆ เข้าก็จะเบื่อไปเอง เพราะเมื่อยังไม่รู้ ไม่ชำนาญ และยังไม่ได้ประสบการมาอย่าโชกโชกแล้ว ก็เป็นการยากที่จะเบื่อหรือตัดให้สิ้นรากได้ แล้วก็เป็นการยากที่จะเบื่อหรือตัดให้สิ้นรากได้ ต้องเล่นวิธีหนามยอกเอาหนามบ่ง ลัทธิตันตระนี้ ท่านปัทมสัมมาเว พระภิกษุฝ่ายมหายานของอินเดียนำเข้าไปเผยแพร่ในประเทศทิเบต

3. พินาร์⁹ (Bihar)

พื้นที่ 173,876 ตารางกิโลเมตร

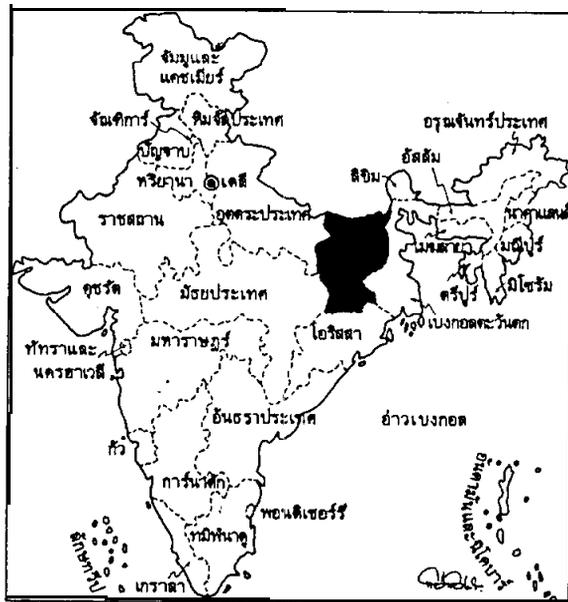
เมืองหลวง ปัตนะ

เมืองสำคัญ พินาร์มี 31 อำเภอ เมืองที่สำคัญมี ราษฎรจิ มุซาฟาปูร์ ภคาลปูร์ คาระกังคะ คยา

พลเมือง 69,823,154 คน

ภาษา ฮินดี พินารี มาคธี เบงกาลี
มิลลิส อังกฤษ

ความหนาแน่น 402 ต่อคนต่อตาราง
กิโลเมตร

แผนที่แสดงรัฐและอาณาเขตสหภาพของอินเดีย

⁹ India 1982, p. 443.

พิหารตั้งอยู่ทางทิศตะวันออกเฉียงเหนือของอินเดีย ทิศเหนือติดกับประเทศเนปาล และคาจีลิง ทิศตะวันออกติดกับรัฐเบงกอล ทิศใต้ติดกับรัฐโอริสสา ทิศตะวันตกติดกับรัฐอุตตระ ประเทศ พินาร์แบ่งออกตามลักษณะของธรรมชาติเป็น 3 ส่วน คือ

1. **พิหารเหนือ** ได้แก่ส่วนเหนือของแม่น้ำคงคา แถบเชิงเขาหิมาลัย พื้นที่อุดมสมบูรณ์มาก

2. **พิหารใต้** ได้แก่ส่วนใต้ของแม่น้ำคงคา มีภูเขาชันสลับซับซ้อน แต่เป็นภูเขาเตี้ย ๆ ไม่ค่อยมีต้นไม้

3. **ที่ราบสูงไซตะนาปุร์** ซึ่งมากไปด้วยเนินเขา ภูเขา และป่าไม้

เกษตรกรรม พินาร์เป็นรัฐที่มีความสำคัญในทางกสิกรรมรัฐหนึ่ง ประชาชนมากกว่า 82% อาศัยการเกษตรกรรม และอีกประมาณ 7.8% อาศัยทำงานในเมืองแร่ และโรงงานอุตสาหกรรม สินค้าที่สำคัญมีถ่านหิน เหล็ก น้ำมัน ยาสสูบ ข้าว ข้าวโพด ข้าวสาลี อ้อย แร่ ดีบุก ตะกั่ว โลหะ และปอ ในแคว้นนี้มีโรงงานถลุงเหล็กขนาดใหญ่อยู่หลายแห่ง และมีโรงงานไฟฟ้าที่จ่ายกระแสไฟฟ้าได้มากที่สุดคในอินเดีย การปลูกอ้อยทำกันมากเป็นที่สองรองจากรัฐอุตตระ ประเทศ แม่น้ำที่สำคัญในรัฐนี้มีคงคา, โสน, คันดักหรือมะเท, บัคมะติ และโกลี แม่น้ำโกลี ได้สมัญญาว่า "แม่น้ำวิปโยคของพิหาร" เพราะเมื่อถึงฤดูฝน น้ำในแม่น้ำโกลีจะไหลมาจากภูเขาหิมาลัย ท่วมทับบ้านเรือนพังพินาศ ทำให้ผู้คนและสัตว์เลี้ยงตายเป็นจำนวนมาก ข้าวกล้าในนาเสียหาย พ่อพลัดลูก ลูกพลัดแม่ ดังนั้นจึงได้ชื่อว่า "แม่น้ำวิปโยค" ซึ่งตรงกันข้ามกับแม่น้ำคงคา ที่ได้ชื่อว่า "คงคาสวรรค์" "เส้นโลหิตของอินเดีย" "เจ้าแม่แห่งการอุภัย" เป็นต้น

อุตสาหกรรม มีโรงงานถ่านหินใหญ่ที่สุดในประเทศ โรงงานเหล็กกล้าและอุตสาหกรรมขนาดเล็กและใหญ่มากกว่า 30,000 โรง

สถานที่สำคัญ คำว่า "พิหาร" มาจากคำว่า "วิหาร" ซึ่งแปลว่าที่อยู่อาศัยของชาวพุทธ ทั้งนี้เพราะสมัยพุทธกาลและสมัยหลังพุทธกาลบ้าง เล็กน้อย พินาร์เป็นสถานที่เจริญด้วย วิชา ศาสนา พระสถูป พระเจดีย์ ภูมิ วิหาร เป็นแหล่งกำเนิดของศิลปะ วัฒนธรรมและศาสนา โดยเฉพาะพระพุทธศาสนาได้เจริญอยู่ในรัฐนี้มากกว่าที่อื่น ๆ สถานที่สำคัญทางพระพุทธศาสนาในรัฐนี้มีที่บำเพ็ญทุกรกิริยา พุทธคยา นาลันทา ปาฏลีบุตร เวสาลี ราชคฤห์ เป็นต้น สถานที่หรือเมืองสำคัญในปัจจุบันคือ

1. **ปัตนะ** คือเมืองหลวงของรัฐพิหาร มีพลเมือง 3,031,463 คน ตั้งอยู่ริมฝั่งแม่น้ำคงคา คำว่า ปัตนะ แปลว่าทำน้ำ เพราะตั้งอยู่ริมฝั่งแม่น้ำคงคา ห่างจากปัตนะประมาณ 4 ไมล์ก็จะเป็นเมืองปาฏลีบุตร ซึ่งเมื่อก่อนเป็นเมืองหลวงของพระเจ้าอโศกมหาราช พระพุทธเจ้าเคยเสด็จผ่านเสมอ ปัตนะนี้เหลือแต่เพียงซาก และเสาหินของพระเจ้าอโศก ปัตนะเป็นเมืองใหญ่ที่สุดในรัฐนี้

2. **ราญจิ** ตั้งอยู่บนเขาสูงเหนือระดับน้ำทะเลประมาณ 4,000 ฟิต มีพลเมือง 3,059,362 คน เป็นสถานที่ที่ร้อนในฤดูร้อน มีค่ายทหารที่ใหญ่ที่สุดแห่งหนึ่ง และเป็นสถานที่สวยงามที่สุดในรัฐพิหาร

3. **คยา** หรือคยาสี่ระประเทศ อยู่ห่างจากพุทธคยาประมาณ 7 ไมล์ มีพลเมือง 3,138,316 คน คยาเป็นเมืองศักดิ์สิทธิ์ของชาวฮินดู ในเมืองคยามีรอยบาทของพระวิษณุ ซึ่งเขาเรียกกันว่า วิษณุบาท เมื่อถึงงานเทศกาลมีคนไปไหว้กันมาก ชาวฮินดูทุกคนเชื่อว่าถ้าไม่ได้ไปไหว้พระที่คยา เมื่อตายไปแล้วจะไม่ได้ไปสวรรค์ เมื่อแรกเกิดต้องมีพรាหมณ์ไปกระซิบที่โคนหูของทารกว่า คยา ๆ ๆ และเมื่อก่อนจะตายก็เช่นเดียวกัน

ภาษาที่พูดกันมากที่สุดในแคว้นนี้คือภาษา ฮินดี ซึ่งเป็นภาษากลางของอินเดีย และศาสนาที่นับถือกันมากที่สุดคือศาสนาฮินดู ที่รัฐนี้มีมหาวิทยาลัยหลายแห่งคือ มหาวิทยาลัยปัตนะ, มหาวิทยาลัยพิหาร, มหาวิทยาลัยมคธ, มหาวิทยาลัยคาระกังคะ, มหาวิทยาลัยมุซาฟาปูร์ และสถาบันอุดมศึกษาอื่น ๆ เช่น นาลันทามหาวิหาร โฟสาลี ฯลฯ

ชาวพิหารโดยมากเป็นผู้ที่อยู่ง่าย กินง่าย แต่สติปัญญาดีจนมีนักเขียนตะวันตกเขียนไว้ว่า "Simple Life, High Thinkers" ชาวพิหารเป็นคนที่เคร่งครัดในศาสนา และประเพณีที่เก่าแก่ มีหัวโน้มเอียงไปในทางศาสนาและปรัชญามากกว่าการเมือง เป็นคนขยันขันแข็ง อดทน ทานา ทำสวน ทำไร่ตลอดปี แต่พื้นที่ทางทิศใต้ไม่ค่อยดี ปลูกข้าวไม่งาม ทางทิศเหนือแม้พื้นที่จะดี แต่ก็ถูกน้ำท่วมเสมอ ดังนั้นชาวพิหารก็ยังคงเผชิญกับความอดอยากยากแค้นอยู่เป็นจำนวนมาก แต่ในทางการเมืองแล้ว ชาวพิหารได้ชื่อว่าเป็นผู้ตื่นตัวทางการเมืองสูง เห็นได้จากการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองครั้งสำคัญ ๆ ในอินเดีย ส่วนใหญ่จะก่อตัวจากรัฐพิหาร

4. กุชราต (Gujarat)¹⁰

พื้นที่ 195,984 ตารางกิโลเมตร

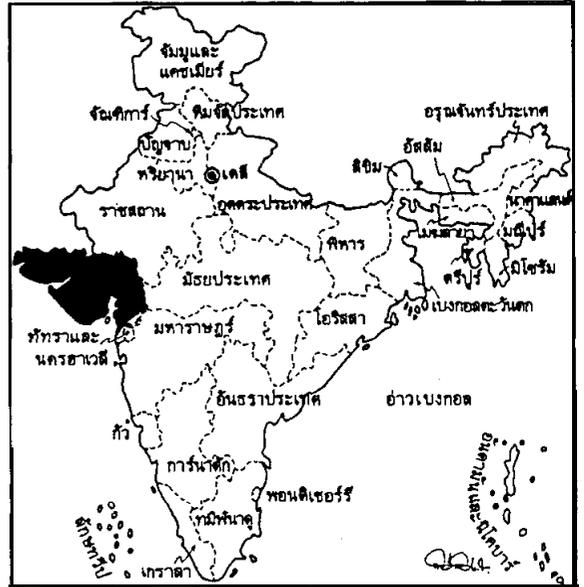
เมืองหลวง อาห์เมดาบาด

เมืองสำคัญ กุชราตมี 19 อำเภอ มีเมืองที่สำคัญ ๆ คือ สุรัต จูนาคัต
ภวนคร คานธีนคร

พลเมือง 33,960,905 คน

ความหนาแน่น 173 คนต่อหนึ่งตารางกิโลเมตร

ภาษา กุชราตี, อังกฤษ

แผนที่แสดงรัฐและอาณาเขตสหภาพของอินเดีย

กุชราตเป็นรัฐเก่าแก่รัฐหนึ่งในอินเดีย เป็นรัฐที่มทาทมะ คานธี ถือกำเนิด และมีบทบาททางการเมืองจนแผ่กระจายไปทั่วประเทศและได้เป็น "บิดาแห่งชาติ" ในเวลาต่อมา

เกษตรกรรม พื้นที่เกษตรกรรมมี 17% ของพื้นที่ทั้งหมด พืชหลักที่ปลูกมี ข้าว ข้าวโพด ข้าวสาลี ฝ้าย ยาสูบ และถั่วต่าง ๆ อ้อยผลิตได้ 4.4 แสนตันในปี 1980-81 ฝ้ายผลิตได้ 1.74 ล้านตัน นับว่าผลิตได้มากที่สุดในบรรดาพืชเศรษฐกิจด้วยกัน

ป่าไม้มี 10.05% ของป่าไม้ทั้งหมดในรัฐ ไม้ที่สำคัญมีไม้สัก ไม้ไผ่ และเบญจพรรณต่าง ๆ

อุตสาหกรรม มีโรงงานทอผ้า โรงงานเคมีภัณฑ์ โซดาแอส เปรโตรเคมีต่าง ๆ พลาสติก ฯลฯ กุชราตมีโรงงานโซดาแอสขนาดใหญ่ 4 โรง และมีอุตสาหกรรมเกลือที่ดีที่สุดใน

¹⁰India 1982, p.558

กล่าวคือเกลือที่ผลิตได้ 60% ของเกลือทั้งประเทศเป็นผลผลิตของคุชราต

5. ทรียานา (Haryana)¹¹

พื้นที่ 44,212 ตารางกิโลเมตร

เมืองหลวง จันดิกาท

เมืองสำคัญ ทรียานะมี 12 อำเภอ

มีเมืองที่สำคัญ ๆ คือ

อัมพาลา ภิวานี การ์นาล

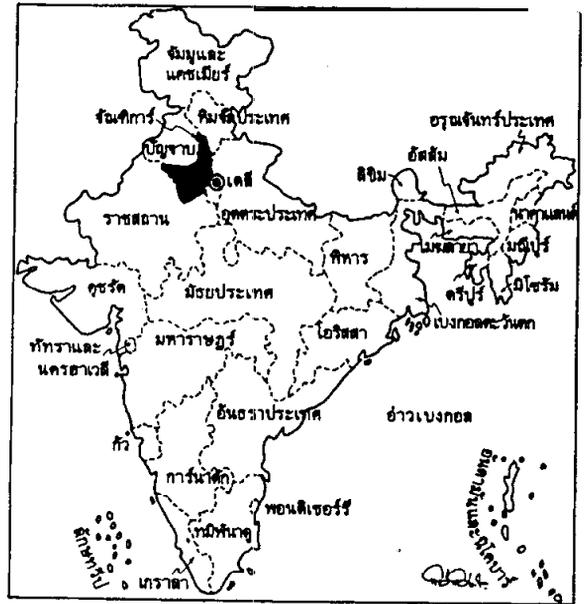
สิรสา

พลเมือง 12,850,902 คน

ความหนาแน่น 291 คนต่อหนึ่งตาราง

กิโลเมตร

ภาษา ฮินดี อังกฤษ

แผนที่แสดงรัฐและอาณาเขตสหภาพของอินเดีย

ทรียานา เป็นรัฐที่อุดมสมบูรณ์ที่สุดรัฐหนึ่งในอินเดีย เป็นอยู่ข้าวอู่น้ำที่สำคัญที่สุด ทั้งนี้เพราะระบบชลประทานที่ดี กล่าวคือรัฐบาลได้สร้างชลประทานจากโครงการเขื่อนกันน้ำ แม่น้ำยมนาตอนบน, แม่น้ำบีอัส และแม่น้ำซัต เลจ พื้นที่เพาะปลูกจึงอุดมสมบูรณ์เขียวชะอุ่มตลอดปี

เกษตรกรรม ทรียานาปลูกพืชหลักหลายชนิด เช่น ข้าวสาลี ข้าว ข้าวโพด ถั่ว ถั่วเขียว ถั่วเหลือง ฯลฯ ผลผลิตพืชเกษตรในรัฐนี้สามารถเลี้ยงคนภายในรัฐได้อย่างเพียงพอ และทรียานะเป็นรัฐแรกที่ริเริ่มให้มีการประกันราคาพืชเกษตรในประเทศอินเดีย

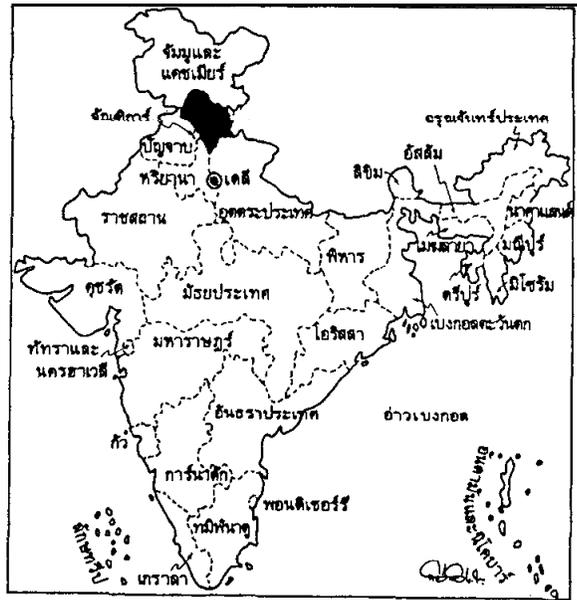
อุตสาหกรรม อุตสาหกรรมมี ซีเมนต์ น้ำตาล กระดาษ สิ่งทอ ถ้วยชาม จักรยาน

¹¹ India 1'382, p.448.

แทรกเตอร์ มอเตอร์ไซด์ ตู้เย็น ฯลฯ หริยานะมีโรงงานอุตสาหกรรมเล็ก 33,000 โรง และ
ขนาดใหญ่ 284 โรง ในปี 1982-83

6. หิมาจัลประเทศ (Himachal Pradesh)¹²

พื้นที่ 55,673 ตารางกิโลเมตร
เมืองหลวง ชิมลา
เมืองสำคัญ หิมาจัลประเทศ มี 12 อำเภอ
 มีเมืองสำคัญคือ ฟีลาสปูร์
 จัมปา กูลู
พลเมือง 4,237,569 คน
ความหนาแน่น 76 คนต่อหนึ่งตาราง
 กิโลเมตร
ภาษา ฮินดี ปะหารี อังกฤษ

แผนที่แสดงรัฐและอาณาเขตสหภาพของอินเดีย

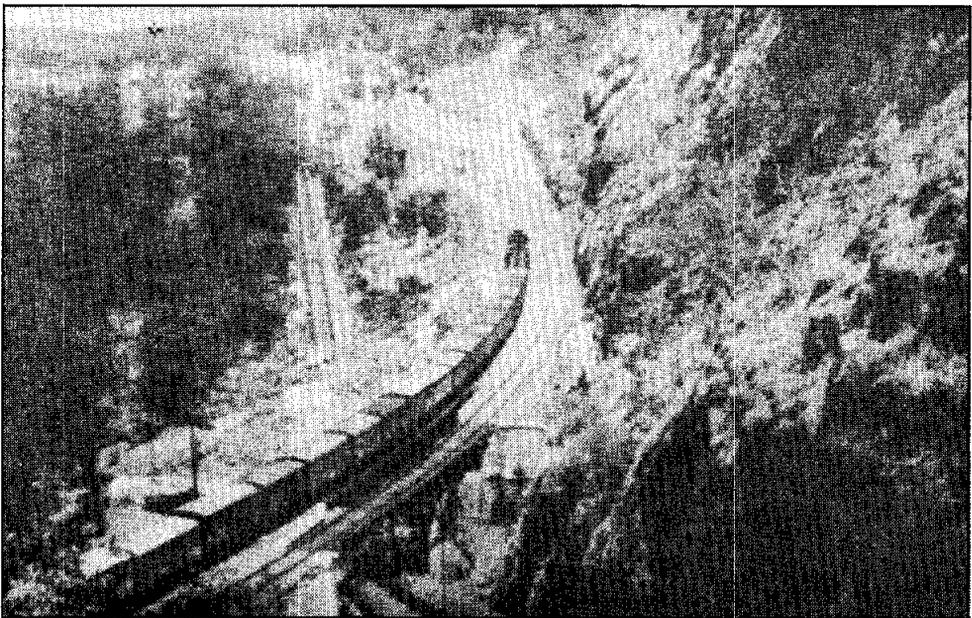
หิมาจัลประเทศเป็นรัฐที่สวยงามรัฐหนึ่งในอินเดีย สมัยที่อังกฤษปกครอง ได้สร้าง
เมืองชิมลาเป็นเมืองหลวงของรัฐ และเป็นที่พักผ่อนตากอากาศ ชิมลาดั้งอยู่ในหุบเขาในเทือก
เขาหิมาลัย อากาศหนาวเย็นตลอดปี มีหิมะตกในช่วงฤดูหนาว ปัจจุบันชิมลาเป็นเมืองที่ใช้เป็น
สถานที่เจรจาทำความตกลงต่าง ๆ ระหว่างรัฐบาลอินเดียกับนานาประเทศ เช่น กรณีสงคราม
ระหว่างอินเดียกับปากีสถาน อินเดียกับจีน กรณีปลดปล่อยบังกลาเทศ

¹² India 1982, p.449

เกษตรกรรม เกษตรกรรมเป็นอาชีพหลักของประชาชน ประมาณ 76% ของประชาชน ยึดอาชีพเกษตร พื้นที่ที่จัดไว้เพื่อการชลประทานมีประมาณ 20% ของพื้นที่ทั้งหมด พืชหลักมีข้าวสาลี ข้าวโพด ขิง มะเขือเทศ เห็ด ผัก ผลไม้ต่าง ๆ เช่น แอปเปิ้ล ลูกพลับ พีช ฯลฯ

อุตสาหกรรม มีโรงงานไหมหิน โรงงานปุ๋ย โรงงานโทรทัศน์และวิทยุ โรงงานซีเมนต์ โรงงานแกะสลักไม้ต่าง ๆ โรงงานยิบซัม นอกจากนี้ยังมีโรงงานอุตสาหกรรมขนาดย่อมที่ขึ้นทะเบียนไว้ระหว่างปี 1980-81 ประมาณ 5,750 โรง

ประชากร ประชากรที่อาศัยอยู่ในรัฐนี้เป็นพวกผสมระหว่างอินเดียนกับทิเบต อินเดียนกับเนปาล และมีชาวทิเบตลี้ภัยเป็นจำนวนหลายหมื่นคน คนเหล่านี้ไม่เป็นภาระแก่รัฐบาลอินเดียนเท่าไรนัก เพราะสามารถทำงานเป็นกรรมกรแยกหากินได้เป็นอย่างดี

ทางรถไฟเล็กไปชิมลา

7. จัมมูและแคชเมียร์ (Jammu & Kashmir)¹³

พื้นที่ 222,236 ตารางกิโลเมตร

เมืองหลวง ศรีนคร (สำหรับฤดูร้อน)

จัมมู (สำหรับฤดูหนาว)

เมืองสำคัญ จัมมูและแคชเมียร์ มี 14
อำเภอ มีเมืองที่สำคัญ ๆ คือ

อนันตนาถ กูวาร โคคา

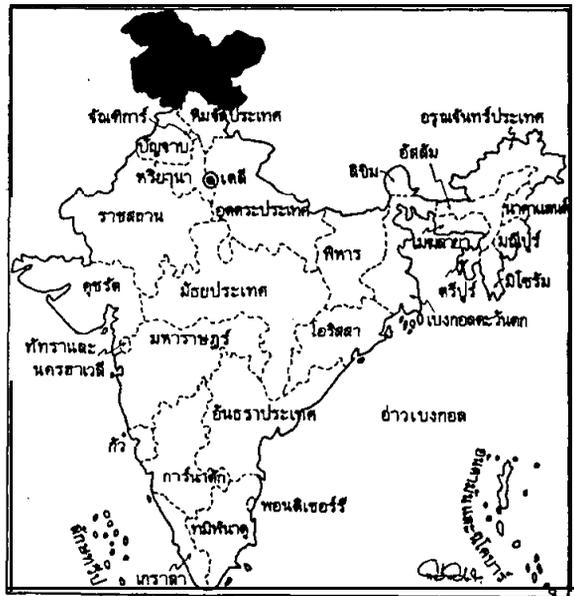
อูธัมปุระ

พลเมือง 5,954,010 คน

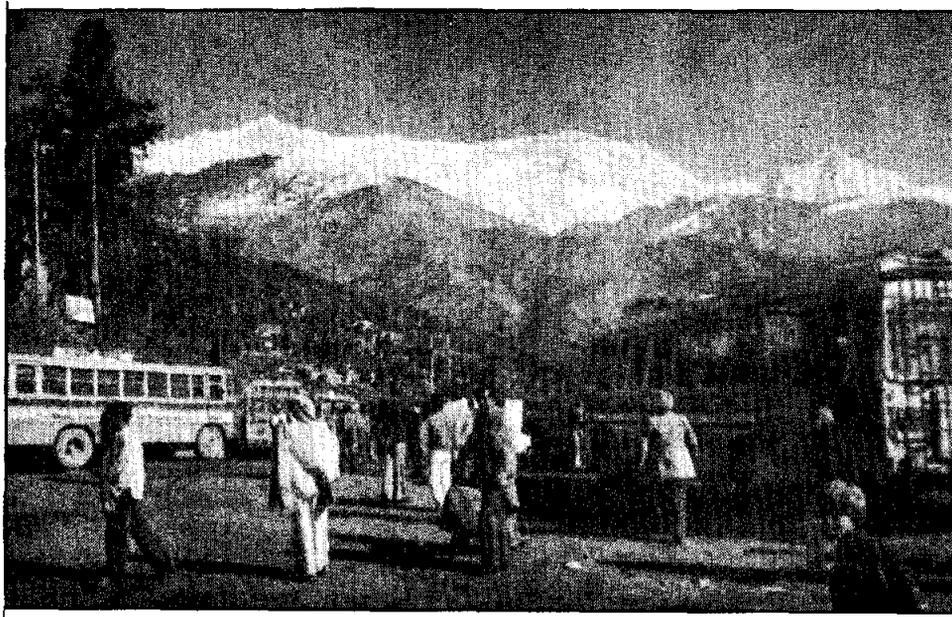
ความหนาแน่น สำนวณไม่ได้

ภาษา แคชเมียร์, โครี, อูร์ดู, บัลตี,

โคจรี, ปัญจาบี, คาคิโร, ปะหารี และลาดักชี

แผนที่แสดงรัฐและอาณาเขตสหภาพของอินเดีย

แคชเมียร์

¹³ India 1982, p.452

จัมมูและแคชเมียร์ เป็นรัฐที่อยู่ทางเหนือสุดของประเทศ ติดกับสหภาพโซเวียต พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นภูเขา อากาศหนาวเย็นตลอดปี ประชาชนส่วนใหญ่นับถือศาสนาอิสลาม นับแต่ได้รับเอกราชเป็นต้นมา แคชเมียร์มีปัญหาทางการเมืองมาตลอด กล่าวคือปากีสถานมีความต้องการแคชเมียร์มากเพราะเป็นอิสลามด้วยกัน และพรมแดนก็ติดกันอีกด้วย แต่แคชเมียร์เป็นของอินเดียตาม พ.ร.บ. เอกราช ค.ศ. 1947 เคยเกิดสงครามแคชเมียร์มาแล้ว 2 ครั้ง ระหว่างอินเดียกับปากีสถาน และเป็นปัญหาหลักที่ทำให้สัมพันธ์ไมตรีระหว่างสองประเทศไม่ดีมาโดยตลอด

แม้ปัจจุบัน ทั้งอินเดียและปากีสถานก็ยังครีบกองกำลังทหารของทั้งสองฝ่ายไว้ตามแนวชายแดนฝ่ายละไม่น้อยกว่า 200,000 คน ปัญหาหนึ่งจะเป็นปัญหานักกบฏรัฐบาลทั้งสองไปอีกนาน

เรือนแพที่แคชเมียร์

เกษตรกรรม พื้นที่ปลูกพืชทั้งหมดมี 8,551,000 เฮกตาร์ พืชที่ปลูกมีข้าว ข้าวสาลี ข้าวบาร์เลย์ ข้าวโพค คราม แอปเปิ้ล และผลไม้อื่น ๆ ทั้งนี้โดยอาศัยแม่น้ำ 2 สายคือ แม่น้ำราวี (Ravi) และแม่น้ำทวี (Tawi) เป็นสายหลักในการเกษตร รัฐบาลได้ขุดคลองส่งน้ำจากแม่น้ำทั้งสองนี้ คลองที่สำคัญคือคลอง กะธัว (Kathua) และคลองประทับ (Pratap)

อุตสาหกรรม มีโรงงานอุตสาหกรรมขนาดเล็ก และขนาดใหญ่มากกว่า 6,000 โรง ซึ่งสามารถจ้างคนงานได้มากกว่า 34,000 คน อุตสาหกรรมที่สำคัญมีทอพรหมและผ้าพันคอ เครื่องแกะสลักต่าง ๆ และที่สำคัญที่สุดคือโรงงานอุตสาหกรรมโทรศัพท์ และนาฬิกาหือ HMT ทั้งสองแห่งอยู่ที่ศรีนคร ซึ่งเป็นเมืองหลวง

8. การ์นาटक (Karnataka)¹⁴

พื้นที่ 191,791 ตารางกิโลเมตร

เมืองหลวง บังกะลอร์

เมืองสำคัญ การ์นาटकมี 19 อำเภอ

เมืองที่สำคัญมี ไมซอร์,

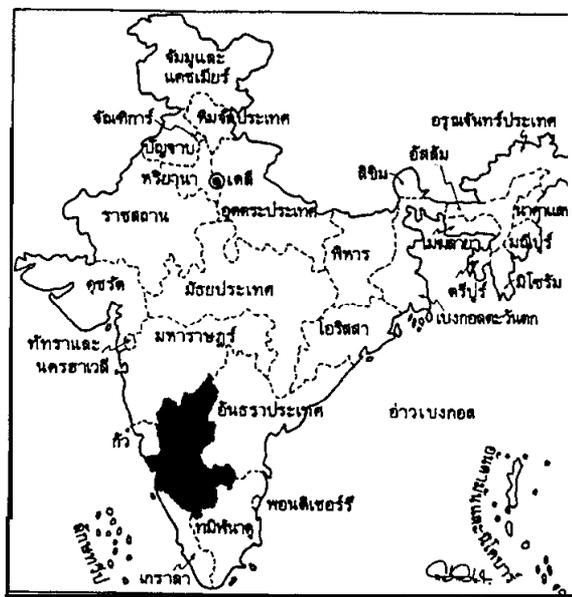
ฮุบลี, มังคะลอร์, เบลละรี

พลเมือง 37,043,451 คน

ความหนาแน่น 193 คนต่อตาราง

กิโลเมตร

ภาษา กันนะคะ, เทลลูคุ

แผนที่แสดงรัฐและอาณาเขตสหภาพของอินเดีย

การ์นาटक อยู่ทางทิศใต้ของอินเดีย ทิศเหนือติดกับบอมเบย์ ทิศตะวันตกติดกับอันธราประเทศ ทิศใต้ติดกับมัทราส ทิศตะวันออกติดกับทะเลอาระเบีย การ์นาटकแบ่งออกเป็นสองส่วนคือที่ราบไมคัน และมัลลัค ซึ่งเป็นภูเขาส่วนมาก เนื้อที่ 6,091,953 เอเคอร์เป็นป่าไม้ สินค้าที่สำคัญมี ข้าว จันทน์หอม เหล็ก ซีเมนต์ กระจากษ ฝ้าย ไหม อ้อย สัตว์ต่าง ๆ

¹⁴ India 1982, p.454

บังกอลอร์ เมืองหลวงของรัฐนี้เป็นเมืองที่ทันสมัย และสะอาดที่สุดในอินเดีย ถนนกว้างขวาง สะอาดและเรียบร้อย สองข้างทางมีต้นไม้ขึ้นเขียวชะอุ่มชุ่มชื้นดี มีชาวยุโรปอาศัยอยู่มาก เมืองที่สำคัญอีกเมืองหนึ่งคือไมซอร์ ซึ่งมีพระราชวังที่สวยงามประดับตกแต่งด้วยไฟฟ้า หลากสี เมื่อมีงานประจำปีเขาจะประดับพระราชวังอย่างน่าทึ่งที่สุด ซึ่งไม่มีที่ไหนในอินเดีย และในเมืองไทยประดับไฟฟ้าได้สวยงามอย่างนี้ ปรากฏว่าคันทันหนึ่งประดับไฟฟ้าเฉพาะที่พระราชวังถึง 5 หมื่นดวง ที่ใกล้เคียงเมืองนี้มีน้ำตกที่สวยงามมาก ซึ่งเป็นน้ำตกที่สูงที่สุดในอินเดีย

เกษตรกรรม การนำคันทันมีระบบชลประทานค่อนข้างดี เพราะมีแม่น้ำ 2 สายไหลผ่าน ได้แก่แม่น้ำกฤษณา และกาเวรี รัฐบาลได้สร้างเขื่อนกั้นน้ำเพื่อการเกษตร 2 แห่งเรียกว่า เขื่อนฆาตประภา (Ghataprabha) และเขื่อนมาลาประภา (Malaprabha) ตามลำดับ พืชเกษตรที่ปลูกในรัฐนี้ได้แก่ข้าว ข้าวสาลี มันฝรั่ง ข้าวฟ่าง ฝ้าย ยาสูบ มะพร้าว กาแฟ หนมมาก ถั่วต่าง ๆ

อุตสาหกรรม มีอุตสาหกรรมเหล็ก เหล็กกล้า ทองแดง แมงกานีส และมีโรงงานสร้างเครื่องบินเชื้อฮินดูสถานแอร์โรวันอดิก (Hindustan Aeronautics) นอกจากนี้ยังมีอุตสาหกรรมซีเมนต์ เซรามิก โรงงานทอผ้า โรงงานเกี่ยวกับอิเล็กทรอนิกส์ต่าง ๆ อีกด้วย นับว่าการนำคันทันเป็นรัฐที่สำคัญรัฐหนึ่งที่มีอุตสาหกรรมหนักและเบามากมาย

รายชื่อโรงงานอุตสาหกรรมที่สำคัญ ๆ มี Hindustan Aeronautics (สร้างเครื่องบิน) Hindustan Machine Tools (ผลิตเครื่องมือต่าง ๆ) Bharat Electronics (ผลิตอิเล็กทรอนิกส์ต่าง ๆ) Indian Telephone Industries (โรงงานผลิตโทรศัพท์) Bharat Earth Movers and National Aeronautical Laboratory (โรงงานผลิตอะไหล่เครื่องบินต่าง ๆ) Iron and Steel Ltd. (ผลิตเหล็กและเหล็กกล้า) Alloy Industries (โรงงานผลิตอัลลอย ซึ่งผลิตได้ 77,000 ตันต่อปี)

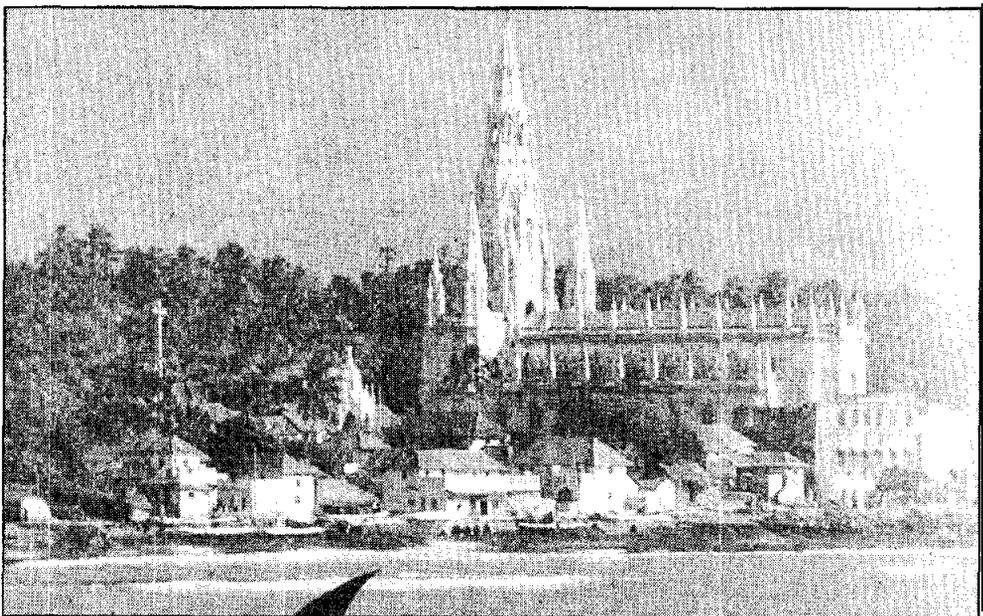
นอกจากนี้มีโรงงานทำสบู่ เคมีภัณฑ์ต่าง ๆ เครื่องลายคราม ใหม่ผลิตได้ 85% ของใหม่ในประเทศ ไม้จันทร์แกะสลักมีชื่อมากที่สุดในตลาดโลก

เกษตรกรรม รัฐเกราลาเป็นรัฐที่ฝนตกชุกที่สุดในอินเดียนอกจากอัสสัม พื้นที่ไม้
แห้งแล้ง 12.71% ของพื้นที่ทั้งหมดจัดไว้เพื่อการเกษตร พืชที่ปลูกมีหมาก มะพร้าว พริกไทย
อ้อย ยางพารา กาแฟ ชา โกโก้ ชิง ชาวเมืองปลูกบ้างในบางพื้นที่

อุตสาหกรรม อุตสาหกรรมที่สำคัญมี โรงงานสร้างสายโทรศัพท์ โรงงานปุ๋ย โรง
กลั่นน้ำมัน โรงงานเคมีภัณฑ์ต่าง ๆ โรงงานกระดาษ

เมื่อไม่นานมานี้ รัฐบาลได้ร่วมมือกับเอกชนตั้งโรงงานผลิตอลูมิเนียม ไม้อัด หมึกพิมพ์
โลหะภัณฑ์ต่าง ๆ และที่สำคัญที่สุดได้แก่ขยายโรงกลั่นน้ำมันและสำรวจแหล่งน้ำมันดิบในรัฐ จน
สามารถนำมาใช้ในเชิงพาณิชย์ได้เป็นจำนวนมากถึง 18% ของน้ำมันในประเทศ

โบสถ์คริสต์ที่เกราลา

10. มัธยมประเทศ (Madhya Pradesh)"

พื้นที่ 442,842 ตารางกิโลเมตร

เมืองหลวง โภपाल

เมืองสำคัญ มัธยมประเทศมีทั้งหมด 45

อำเภอ มีเมืองที่สำคัญ ๆ คือ

อุชเชนี, สาการะ

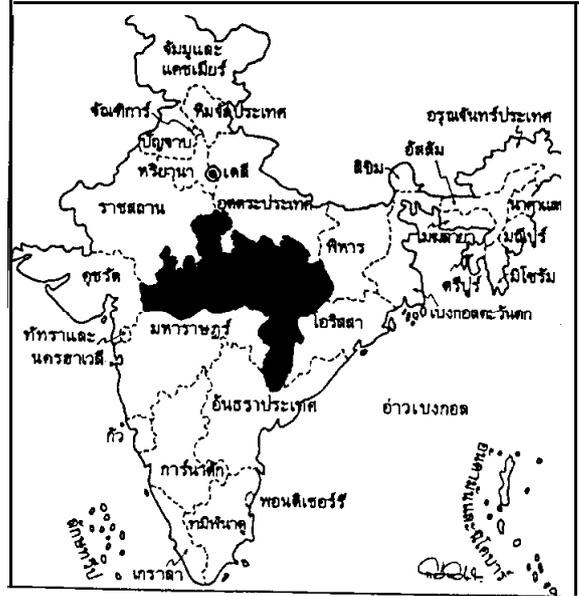
พลเมือง 52,138,467 คน

ความหนาแน่น 118 คนต่อตาราง

กิโลเมตร

ภาษา ฮินดี, มัลวี, บุนเคนขันธ์, ฮัลบี,

คอนดี, มาระธี

แผนที่แสดงรัฐและอาณาเขตสหภาพของอินเดีย

มัธยมประเทศ ตั้งอยู่ตอนกลางของอินเดีย ทิศเหนือติดกับอูตตระประเทศ ทิศตะวันออกติดกับรัฐพิหารและรัฐโอริสสา ทิศใต้ติดกับรัฐมหาราษฏร์ ทิศตะวันตกติดกับรัฐราชสถาน รัฐนี้อยู่สูงเหนือระดับน้ำทะเล 1,600 ฟิต ผนตก 30 ถึง 60 นิ้ว มีแม่น้ำใหญ่อยู่หลายสาย เช่น จัมพัล เบตวา, ลินธ์, นัมมะทา, ทัปติ, มหานที และอินทรวดี

ที่ได้ชื่อว่ามีมัธยมประเทศนั้น เพราะตั้งอยู่ในใจกลางของอินเดีย ในรัฐนี้มีภูเขาเตี้ย ๆ ขึ้นสลับซับซ้อน ซึ่งเกิดจากเทือกเขาวินธัยและสัจปุระ พื้นที่ 20,741 ตารางไมล์ หรือ 30% เป็นป่าไม้ มัธยมประเทศเป็นรัฐที่มีป่าไม้มากที่สุดรองจากอัสสัม ไม้ที่สำคัญมีไม้สัก ไม้เต็ง ไม้ไผ่ (ไม้ไผ่อินเดียถือว่าจำเป็นและสำคัญมาก เพราะหาไม้ได้ง่ายเหมือนเมืองไทย) ไม้สักที่มีคุณภาพดีที่สุดในอินเดียไปจากรัฐนี้ นอกจากมีชื่อในทางป่าไม้แล้ว ยังมีชื่อในทางสัตว์ป่าด้วย

¹⁶ India 1982, p. 458

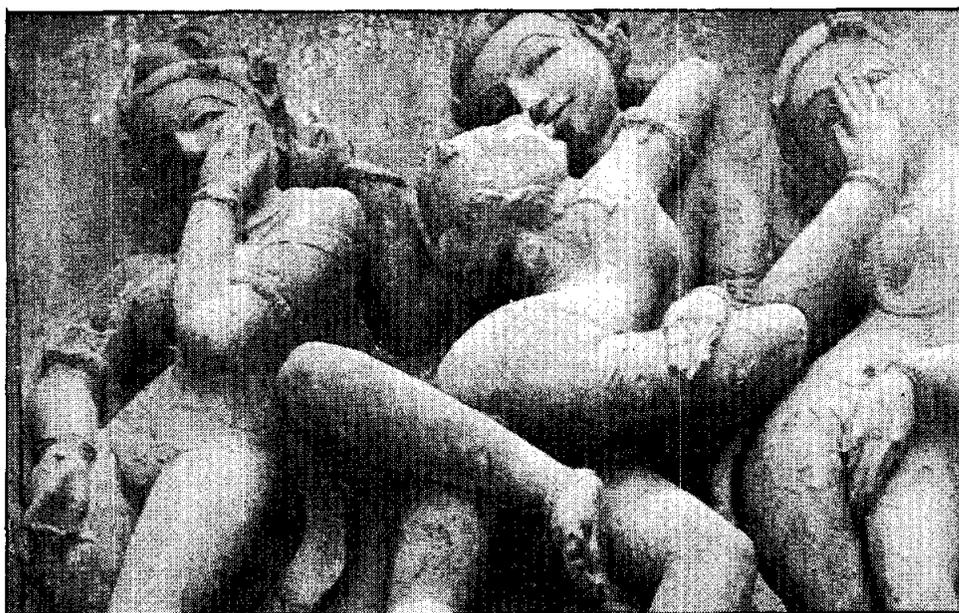
สัตว์ป่าที่สำคัญที่มีอยู่ในแคว้นนี้มี เสือ ช้าง วัวกระทิง วัวป่า หมู ควางป่า แรด กวาง ละมั่ง และลิง เป็นต้น พื้นที่พอที่จะทำการเพาะปลูกได้เพียง 56% นอกนั้นเป็นป่า ภูเขา และแม่น้ำ

เกษตรกรรม พื้นที่เพาะปลูกมี 42% ของพื้นที่ทั้งหมด พืชที่ปลูกมีอ้อยและฝ้าย ซึ่งเป็นพืชหลักที่ปลูกมากที่สุด รองลงมาคือข้าว ข้าวสาลี ข้าวโพด มันฝรั่ง มะเขือเทศ

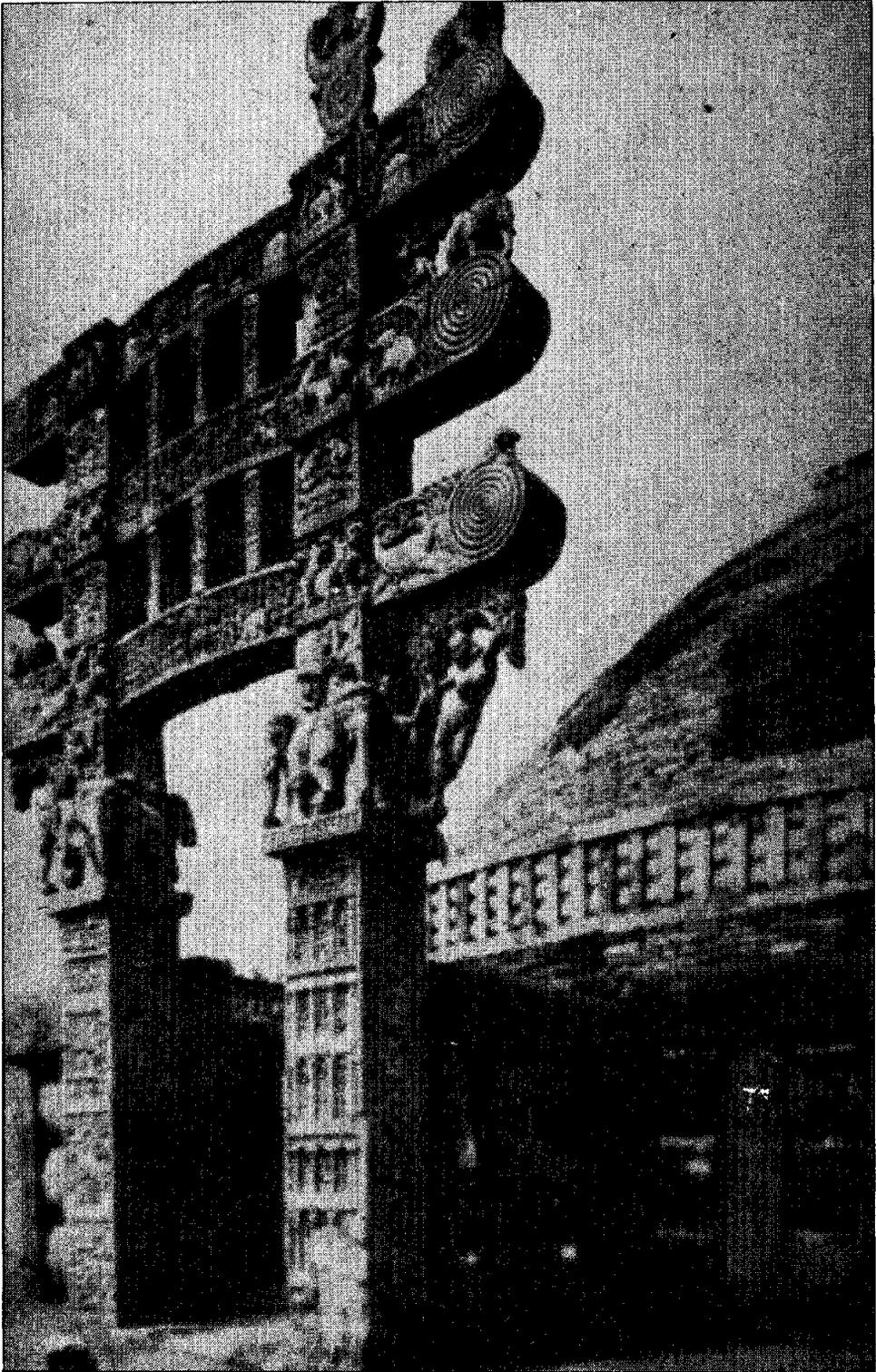
อุตสาหกรรม มีเหมืองแร่ต่าง ๆ มากมาย เช่น แมงกานีส, ทองแดง, เพชร ฯลฯ โรงงานอุตสาหกรรมถ่านหินมีมากเป็นที่สองรองจากรัฐพิหาร นอกจากนี้มีโรงงานเหล็ก และเหล็กกล้าที่เมืองภิลไค (Bhilai) ซึ่งใหญ่ที่สุดในอินเดีย ในปี 1984 ที่เมืองโกपाल โรงงานยาปราบศัตรูพืชของสหรัฐอเมริกาได้คร่าชีวิตชาวอินเดียมากกว่า 3,000 คน และขาดเจ็บสาหัสกว่าแสนคน เนื่องจากอุบัติเหตุในเวลากลางคืนขณะที่ทุกคนกำลังหลับ

สินค้าที่สำคัญ มีข้าว ข้าวสาลี ปอ ฝ้าย อ้อย ถั่วเขียว ถ่านหิน เหล็ก หินอ่อน แร่ดินสอคำ แร่กลีบหิน หินปูน ทองแดง ซีเมนต์ และรงคสีแดงเหลือเป็นต้น

สถานที่สำคัญของพระพุทธศาสนา มีพระสถูปศานจิ ซึ่งเป็นที่บรรจุอัฐิของ พระสารีบุตร และพระโมคคัลลานะ ที่สำคัญของฮินดูมีคชुरะโท ซึ่งเป็นศิลปะที่ขึ้นหน้าขึ้นตาที่สุดในทางแกะสลักรูปงามสุดแสดงท่าต่าง ๆ อย่างที่จะหาที่ไหนไม่ได้ในโลก

กามสูตรที่คชुरะโท

ซุ้มประตูที่สถานจิสดูป